

Jaarverslag

2021

Vervangingsfonds

Inhoud

1 Bestuursverslag	5
Voorwoord	6
Wettelijke taak en beleidsdoelstellingen	10
Toekomst van het fonds	11
Verslag	12
Interne beheersing	21
Financieel	28
Financiële en niet-financiële prestatie-indicatoren	32
2 Jaarrekening	37
Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs	38
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021	41
Toelichting op de Balans per 31 december 2021	49
Kortlopende schulden	53
Financiële instrumenten	56
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	57
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten over 2021	60
Wet normering topinkomens	65
3 Overige gegevens	71
Statutaire bestemming van het resultaat	72
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	72

Bestuurs- verslag

1

Voorwoord

De coronapandemie heeft het afgelopen jaar wederom grote invloed gehad op het primair onderwijs. Zo waren alle scholen in januari nog dicht en werd er volop thuisonderwijs gegeven. De maanden erna kwam het fysiek onderwijs weer op gang, maar moesten met regelmaat volledige klassen naar huis gestuurd worden voor thuisquarantaine. Dit leverde een grote belasting op voor het personeel, maar ook voor kinderen en ouders. Waar eerder aangenomen werd dat het vaccin voldoende zou zorgen voor een uitweg naar het “oude normaal”, blijkt het coronavirus toch weerbarstiger met een verlengde Kerstvakantie tot gevolg.

Deze pandemie heeft ons geleerd dat het verleidelijk is te focussen op de korte termijn, maar dat juist het toekomstperspectief van belang is. VfPf draagt hieraan bij als kennispartner met maatwerkadvies en ondersteuning. Bijvoorbeeld met dienstverlening op het gebied van duurzame inzetbaarheid. Door dienstverlening veelal online aan te bieden zijn de regioteams erin geslaagd om ook tijdens schoolsluitingen de schoolbesturen te blijven ondersteunen.

Een aantal maatregelen werden getroffen om de druk op het scholenveld in coronatijd te verlichten. Zo konden werknemers die uit voorzorg thuisbleven ook in 2021 ten laste van het Vervangingsfonds worden vervangen en stond het Vervangingsfonds een inzetpercentage van 100% voor poolmedewerkers toe in de maand januari.

Mentoren on the job

Het Vervangingsfonds heeft de dienstverlening op het gebied van bedrijfsgezondheidszorg verder ontwikkeld. Met de inzet van mentoren on the job wordt (her)startende leerkrachten begeleiding geboden om personeel duurzaam inzetbaar te laten zijn en uitval en uitstroom binnen het onderwijs te voorkomen. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan de vermindering van het lerarentekort en de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. Een positieve evaluatie van de pilot heeft ertoe geleid dat de inzet van de mentoren on the job is uitgebreid en structureel ondersteuning kan worden aangeboden.

Behandeling wetsvoorstel

Het wetsvoorstel waarin de toekomstige invulling van de fondsen is vastgelegd is in september in de Tweede Kamer en in oktober in de Eerste Kamer behandeld. Voor het Vervangingsfonds betekent de wetswijziging dat de verplichte aansluiting voor besturen op termijn komt te vervallen. Tezamen met de sociale partners wordt de haalbaarheid hiervan onderzocht. Voor schoolbesturen die nog niet zelf de vervangingskosten kunnen dragen, wordt gedacht aan een vangnet.

Tevens is per amendement aangenomen dat bij het vervallen van de verplichte aansluiting van schoolbesturen bij het Vervangingsfonds de BGZ-activiteiten binnen de wettelijke taken van het Participatiefonds verankerd worden. Op deze manier blijft de expertise behouden voor de sector en ontstaat de mogelijkheid om een breed palet aan dienstverlening te bieden. Deze regionaal georganiseerde dienstverlening is ook afgelopen jaar weer verder uitgebreid en verbeterd, om nog effectiever het lerarentekort tegen te gaan en schoolbesturen te ondersteunen bij hun organisatieontwikkeling. Op die manier draagt het Fonds actief bij aan een duurzame inzet van het kostbare menselijke kapitaal.

Eigen risicodragerschap

In 2021 hebben 32 schoolbesturen gekozen voor het eigen risicodragerschap. Door fusies/samenvoegingen van schoolbesturen is het totaal aantal eigenrisicodragers 618 schoolbesturen in 2021. Van deze 618 hebben 75 schoolbesturen gekozen voor een financiële variant, waarmee zij binnen het eigen risicodragerschap nog wel een deel van hun financiële risico afdekken. 349 schoolbesturen zijn nog volledig aangesloten.

Kosten en premie

Het financiële jaar is met een hoger resultaat afgesloten dan was begroot. Hiervoor zijn meerdere oorzaken aan te wijzen. De premieopbrengsten waren hoger dan begroot, door een hogere gemiddelde salariscroei. De vervangingskosten waren lager dan begroot. Een van de mogelijke oorzaken hiervoor is het lerarentekort in de sector. Vervanging is moeilijk in te vullen met lesbevoegde vervangers, wat leidt tot minder vervangingsdeclaraties. Deze situatie zal naar verwachting nog enkele jaren voortduren, waardoor het Vervangingsfonds de trend van declaraties naar beneden zal bijstellen. Daarnaast wordt verwacht dat de verzuimlasten in de nabije toekomst stabiliseren. Aan de ene kant wordt een toename van het verzuim verwacht in het kader van (de nasleep van) corona, de arbeidsmarkttekorten en de daarbij mogelijke verhoogde werkdruk. Aan de andere kant worden extra inspanningen verricht op het gebied van strategische personeelsplanning en vermindering van werkdruk. Ook blijft het door de tekorten op de arbeidsmarkt een uitdaging om vervangers te vinden.

Er is geen duidelijk effect zichtbaar als gevolg van corona, omdat de maatregel “uit voorzorg thuis” ook voor vergoeding in aanmerking komt. Met het behaalde resultaat blijft het eigen vermogen binnen de bandbreedte die met het ministerie van OCW is afgesproken.* De huidige premie blijft gelijk. Hiermee wordt invulling gegeven aan een stabiel premiebeleid.

Tot slot

De sector heeft in een moeilijke tijd laten zien over uithoudingsvermogen en een enorme veerkracht te beschikken. Groot verantwoordelijkheidsgevoel en liefde voor het onderwijsvak liggen daaraan ten grondslag. Het Vervangingsfonds ondersteunt in het behoud en vergroten van werkplezier en vitaliteit binnen schoolorganisaties.

GEKE FABER

Voorzitter

* Naar aanleiding van een laatste wijziging in de jaarrekening is het eigen vermogen gestegen tot net boven de gestelde bandbreedte. Zie voor een toelichting de sectie ‘Eigen vermogen’ op pagina 51.

“

De sector heeft in een moeilijke tijd laten zien over uithoudingsvermogen en een enorme veerkracht te beschikken.”

Wettelijke taak en beleidsdoelstellingen

Het Vervangingsfonds (Vf) heeft sinds 1992 de wettelijke taak schoolbesturen in het primair onderwijs financiële waarborgen te bieden voor de kosten van vervanging bij afwezigheid van personeel. Naast het bieden van deze financiële waarborgen heeft het fonds van de minister de taak gekregen om de landelijke taken in het kader van de bedrijfsgezondheidszorg in het primair onderwijs uit te voeren. Het doel van deze wettelijke taken is gericht op het borgen van de continuïteit in het primair onderwijs. De sector is er bij gebaat om afwezig personeel snel, volledig en kwalitatief goed te vervangen en de schadelast voor vervanging van verzuim te beperken. Schadelastbeperking houdt bovendien de premies betaalbaar.

“ Een duurzame aanpak voor het verhogen van werkplezier, het verlagen van de werkdruk, zorgdragen voor vitale medewerkers en daarmee behoud van personeel en het voorkomen van tekorten. ”

Dat doen we door samen met het scholenveld duurzaam te werken aan verdere professionalisering van de sector op het gebied van personeels- en verzuimbeleid. Een duurzame aanpak voor het verhogen van werkplezier, het verlagen van de werkdruk, zorgdragen voor vitale medewerkers en daarmee behoud van personeel en het voorkomen van tekorten. Het fonds ondersteunt de schoolbesturen hierbij met onafhankelijk advies, door de inzet van adviseurs die beschikken over jarenlange kennis en ervaring binnen het primair onderwijs.

De beleidsdoelstellingen van het bestuur van het Vf zijn dan ook:

1. schoolbesturen financieel in staat stellen om in noodzakelijke vervanging te voorzien;
2. terugdringen van het ziekteverzuim van medewerkers in het primair onderwijs via bevordering van verzuim- en arbeidsomstandighedenbeleid op scholen.

Toekomst van het fonds

De sociale partners zijn het in 2016 eens geworden over het te bereiken eindplaatje van de opheffing van de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds. Zij hebben een nieuw stelsel voor ogen, waarin werkgevers volledig zelf verantwoordelijk worden voor:

1. het ziekteverzuim, het voorkomen ervan en de zorg voor het beperken van de duur;
2. kwalitatief goede vervanging, zodanig dat de continuïteit van het onderwijs is gewaarborgd en de werkdruk van leraren die niet afwezig zijn niet toeneemt;
3. het maken van keuzes over het afdekken van financiële risico's van verzuim.

Sociale partners verschillen nog wel van mening over de manier waarop, het tempo waarin en het tijdstip waarop dit eindplaatje moet worden bereikt. Samen met het bestuursbureau hebben zij gewerkt aan een dashboard dat dit proces moet ondersteunen. Dit dashboard geeft kwantitatief en kwalitatief inzicht in de positie van besturen die tegen betaling van premie vergoedingen ontvangen van het fonds. Hierbij gaat het op bestuursniveau ook om gegevens inzake de relatie tussen de hoogte van de jaarlijkse premieafdracht en de ontvangsten uit fondsvergoedingen in het betrokken jaar na verwerking van bonus/malus-verrekeningen. Middels het dashboard worden door het bestuur de ontwikkelingen binnen het Vervangingsfonds gemonitord en samen met het ministerie van OCW worden de ontwikkelingen op sectoraal gebied inzichtelijk gemaakt. Hierover heeft het fonds twee keer per jaar overleg met de sociale partners en OCW. Het uiteindelijke doel is om te komen tot een sector die zichzelf kan bedruipen zonder achtervang van het Vervangingsfonds op het gebied van verzuim financiering.

Op 20 februari 2020 is er een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer. In dit wetsvoorstel vervalt op termijn de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds. De Tweede Kamer heeft op 14 september 2021 het wetsvoorstel 'beëindiging vervangingsfonds en modernisering participatiefonds' met algemene stemmen aangenomen, inclusief het amendement Kwint c.s. Het amendement regelt dat het Participatiefonds de taak krijgt om schoolbesturen te ondersteunen bij beleid gericht op het terugdringen van het ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Dit sluit aan bij de wens van sociale partners om de opgebouwde expertise en instrumenten die onderdeel zijn van de BGZ-taak te behouden.

Het moment van daadwerkelijke beëindiging van de wettelijke taak van het Vervangingsfonds wordt besloten door de sociale partners. Op basis van de goedgekeurde wettekst zal er tussen de diverse betrokken partijen overleg plaatsvinden over de te ondernemen activiteiten.

Het moment van beëindiging van de wettelijke taak van het Vervangingsfonds is mede afhankelijk van de maatregelen die worden ingesteld om de risico's voor schoolbesturen te mitigeren bij beëindiging van de mogelijkheid om vervangingskosten te kunnen declareren bij het Vervangingsfonds. Hiertoe dient eerst nog een nader onderzoek plaats te vinden met vraagstellingen in overleg met het Ministerie van OCW, de sociale partners en het Vervangingsfonds. Met dit onderzoek wordt beoogd de risico's in kaart te brengen, zodat de juiste maatregelen kunnen worden ingesteld.

In januari 2019 heeft het bestuur een strategisch meerjarenbeleidsplan vastgesteld dat de sector in de jaren 2019-2022 kan ondersteunen in het traject op weg naar een toekomst zonder aansluiting bij het Vervangingsfonds. De ondersteuning wordt uitgevoerd door de regio-coördinatoren en adviseurs. De maatwerkdienstverlening op regionaal niveau waarborgt een betere integratie en afstemming met het preventieve beleid van het Participatiefonds (Pf). De BGZ-taken van het Vf sluiten naadloos aan op de doelstellingen van het Pf en daarmee op het terugdringen van het lerarentekort.

Verslag

Algemeen en leeswijzer

In het jaarverslag worden de voornaamste activiteiten van het Vervangingsfonds in het verslagjaar 2021 beschreven. De wettelijke kerntaken, het financieren en verevenen van de kosten van vervanging van door ziekte afwezig personeel en het flankerend beleid, vormen de kern van deze activiteiten.

Naast de financiering van de vervangingskosten, waarvoor premie wordt geheven, wordt ook kort ingegaan op het reglement van het Vf waarin de voorwaarden voor vergoeding van vervangingskosten staan beschreven.

Het flankerend beleid (BGZ) heeft enerzijds tot doel invulling te geven aan centrale afspraken van sociale partners om werknemers in het primair onderwijs (PO) te faciliteren in het vormgeven van hun eigen verantwoordelijkheid rond arbo, verzuim en re-integratie. Anderzijds door bij te dragen aan de schadelastbeperking in vervangingskosten, c.q. het terugdringen van het ziekteverzuim in het in het PO, via gerichte (decentrale) maatwerkondersteuning van schoolbesturen en medewerkers. De visie en aanpak van het fonds wordt beschreven evenals de in 2021 uitgevoerde activiteiten. Focuspunten van het BGZ-beleid zijn duurzame inzetbaarheid en strategische personeelsplanning. Daarnaast is een overzicht opgenomen van projecten en subsidies. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een paragraaf over de interne beheersing waarin onder meer ingegaan wordt op gegevensbeveiliging, risicomanagement en procesmanagement. Ook is de samenstelling van bestuur en bestuurlijke commissies in dit hoofdstuk vermeld, evenals het aantal in het verslagjaar ingediende bezwaarschriften. Tot slot zijn de voornaamste financiële kengetallen en indicatoren opgenomen. De jaarrekening volgt in hoofdstuk 2.

Financiering van de vervangingskosten

Het Vervangingsfonds heft een premie bij de schoolbesturen voor de financiering van de vervangingskosten die ten laste van het fonds komen. Schoolbesturen kunnen de keuze maken het risico van vervangingskosten geheel of gedeeltelijk zelf te dragen. Bij de keuze voor geheel eigenrisicodragers wordt er een collectiviteitspremie in rekening gebracht, welke meebeweegt met de premie voor aangesloten schoolbesturen. Bij gedeeltelijk eigenrisicodragers heeft een schoolbestuur de keuze uit vier financiële varianten, te weten:

- Eigen risicovariant van tweemaal de werktijdfactor
- Eigen risicovariant van zesmaal de werktijdfactor
- Stoplossvariant met een eigen risico in vaste bedragen van 80%
- Stoplossvariant met een eigen risico in vaste bedragen van 100%

Het Vervangingsfonds stelt een kostendekkende premie vast. Niet ieder personeelslid is verplicht aangesloten bij het Vf. Voor personeel dat niet onder de verplichte aansluiting valt, bestaat onder voorwaarden de mogelijkheid tot vrijwillige aansluiting. De maandelijks verschuldigde premie wordt door het Vervangingsfonds berekend op basis van de gegevens die via salarisverwerkers worden aangeleverd. Alle schoolbesturen hebben een compliance-verklaring afgegeven inzake de betrouwbaarheid (volledig en juist) van de aangeleverde gegevens. Het schoolbestuur ontvangt via de online Mijn Vf-omgeving de opgave van de verschuldigde premie.

Het totaal aan verschuldigde premies van een bestuur wordt vastgelegd in de financiële administratie. Vanuit deze administratie volgt het Vervangingsfonds of een bestuur de premie ook daadwerkelijk heeft afgedragen (debiteurenbeheer).

De premieopbrengsten, exclusief premieopslag BGZ, laten de volgende ontwikkeling zien:

Bedragen * € 1.000	2021	2020
Premieopbrengsten	56.980	57.446

De premieopbrengsten zijn ten opzichte van 2020 gedaald met 0,8% (- € 0,5 mln.).

De daling van de premieopbrengsten is grosso modo onder te verdelen naar:

a. Effect nieuwe besturen eigen risicodragers	- 7,7%	(-€ 4,4 mln.)
b. Effect geen premie april 2020	+ 10,1%	(+€ 5,8 mln.)
c. Effect wijziging premie	- 9,9%	(-€ 5,7 mln.)
d. Effect groei fte + cao	+ 5,1%	(+€ 2,9 mln.)
e. Overige effecten	+ 1,6%	(+€ 0,9 mln.)

- Ad. a) Per 1 januari 2021 hebben er 32 schoolbesturen gekozen voor het eigen risicodragerschap. Door fusies/samenvoegingen van schoolbesturen is het totaal aantal eigenrisicodragers 618 schoolbesturen in 2021. Van deze 618 hebben 75 schoolbesturen gekozen voor een financiële variant, waarmee zij binnen het eigen risicodragerschap nog wel een deel van hun financiële risico afdekken.
- Ad. b) In 2020 is in de maand april geen premie in rekening gebracht in verband met de ontwikkelingen rondom corona. In 2021 is over alle maanden premie berekend.
- Ad. c) Per 1 januari 2021 is de premie voor regulier aangesloten besturen gehandhaafd op 6,00% (2020: 6,00%) en de premie ERD is verlaagd naar 0,00% (2020: 0,05%). Dit om het eigen vermogen binnen de gestelde bandbreedte te houden.
- Ad. d) In november is met terugwerkende kracht naar 1 januari 2021 een cao-verhoging van 2,25% doorgevoerd. In combinatie met de groei in aantal fte is de grondslag in totaal met 5,0% gestegen.
- Ad. e) Dit betreft diverse effecten, waaronder de mutatie in de premiedifferentiatie.

Premiedifferentiatie bonus-malus

Op grond van paragraaf 3.2 van het reglement Vf vindt er jaarlijks een berekening plaats met betrekking tot de bonus-malus regeling. Afrekening vindt plaats voor 15 oktober van het jaar opvolgend. In aanmerking voor de bonus-malusregelingen komen de schoolbesturen die geen eigenrisicodragers zijn. Het bestuur stelt per kalenderjaar de bandbreedte voor de bonus-malusverhouding vast. Deze bandbreedte heeft een ondergrens en een bovengrens die beide worden uitgedrukt in een verhoudingsgetal. De regeling is als volgt opgebouwd:

Berekening bonus-malus:

1. Berekenen bandbreedte: bedrag ontvangen vervangingskosten/ bedrag betaalde premies
2. Onderkant bandbreedte is bepaald op 1,0; bovenkant bandbreedte is bepaald op 1,1
3. Indien bandbreedte < 1,0 ontvangt BG een bonus (percentage = 30%)
4. Indien bandbreedte > 1,1 betaalt BG een malus (percentage = 50%)

De hoogte van de malus wordt bepaald door de omvang van het BG.

- Lumpsum < 2,5 mln.: berekening malus wordt beperkt tot bandbreedte van maximaal 1,5
- Lumpsum > 2,5 mln.: berekening malus wordt beperkt tot bandbreedte van maximaal 2,0

“ Het fonds ondersteunt de schoolbesturen met onafhankelijk advies, door de inzet van adviseurs die beschikken over jarenlange kennis en ervaring binnen het primair onderwijs. ”

In totaal komen 273 besturen in aanmerking voor premie-restitutie (2020: 273) tot een totaalbedrag van € 4,4 mln. (2020: € 3,5 mln.). Tegenover de restitutie staat dat 60 besturen een toeslag zijn verschuldigd (2020: 80) tot een totaalbedrag van € 1,3 mln. (2020: € 2,5 mln.). Voor 20 besturen geldt dat men noch een toeslag is verschuldigd, noch in aanmerking komt voor premie-restitutie (2020: 22). Per saldo is er sprake van een nettoresultaat van € 3,1 mln. negatief over het jaar 2021 (2020: € 1,0 mln. negatief) voor het Vervangingsfonds.

Reglement Vervangingsfonds

(voorwaarden vervangingsdeclaraties)

Het bestuur van het Vervangingsfonds stelt voor schoolbesturen in het primair onderwijs een reglement vast waarin de voorwaarden in het kader van vervangingsdeclaraties zijn vastgelegd.

De overdracht van interne processen naar WWplus is inmiddels succesvol afgerond. Per 1 januari 2021 heeft WWplus de rol van uitvoeringsorganisatie officieel van ASP/APG overgenomen. Het toetsen van vervangingsdeclaraties, subsidies en het opstellen van het jaarwerk Bonus-Malus en het Poolerjaarwerk conform het Reglement Vf wordt voortaan door WWplus uitgevoerd.

In 2021 is in nauwe samenwerking tussen het bestuursbureau, WWplus en Netcompany verder gewerkt aan een vernieuwd portaal Mijn Vf. Op 30 september 2021 is een groot deel van het vernieuwde Mijn Vf in werking getreden. Naar verwachting vindt de livegang van het resterende deel begin 2022 plaats. In verband met het bouwen van het nieuwe portaal Mijn Vf gedurende 2020 en 2021, zijn in het Reglement Vervangingsfonds 2022 geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Wel is voor de maand januari 2021 het inzetpercentage van de vervangingspools op 100% gezet, dit in verband met de sluiting van de scholen in deze periode als gevolg van corona.

Ondersteuning sector in professionalisering personeels-, verzuim- en vervangingsbeleid

Schoolbesturen kunnen gebruik maken van diensten van het Vf op het gebied van Arbo-, ziekteverzuim- en personeelsbeleid. Het gaat om diensten die vallen onder de zogenoemde Bedrijfsgezondheidszorg Primair Onderwijs (BGZ). Dit vergt een aanpak op allerlei niveaus (zowel op bestuurs-, school-, team- als individueel niveau). De doelstelling van dit flankerend beleid, ook wel BGZ-beleid, is tweeledig, namelijk:

1. invulling geven aan centrale afspraken van sociale partners om schoolbesturen en werknemers in het primair onderwijs te faciliteren in het vormgeven van hun eigen verantwoordelijkheid rond Arbo, verzuim en re-integratie.
2. in aanvulling op bovenstaand punt bijdragen aan de schadelastbeperking in vervangingskosten, c.q. het terugdringen van het ziekteverzuim in het PO via gerichte (decentrale) ondersteuning van schoolbesturen en werknemers.

Beide doelstellingen voert het Vf uit voor alle schoolbesturen in het PO. De activiteiten van het Vf zijn continu in ontwikkeling. De maatschappelijke opdracht van scholen is ook steeds complexer en dynamischer door onder andere stelselwijzigingen in het PO, teruglopende leerlingaantallen, groeiende werkdruk en lerarentekort én natuurlijk corona. Terugdringen van verzuim en vermindering van werkdruk leveren een bijdrage aan de vermindering van het lerarentekort en dat staat dan ook centraal in de dienstverlening van het Vervangingsfonds. Daarbij moesten we ook in 2021 rekening houden met de coronamaatregelen. Dat heeft ervoor gezorgd dat we meer dan normaal online dienstverlening hebben aangeboden. De keerzijde is dat schoolbesturen terughoudender waren of langer hebben gewacht om dienstverlening af te nemen.

De activiteiten van het Vf voorzien in een behoefte en worden positief gewaardeerd. Er is in de afgelopen jaren een infrastructuur opgebouwd waarin veel kennis is samengebracht, instrumenten zijn ontwikkeld en een netwerk van adviseurs is ingericht die scholen en medewerkers “op maat” begeleiden. Om de bekendheid van deze dienstverlening te vergroten, meer besturen te bereiken, meer maatwerk te leveren, beter in te spelen op verschillen in regionale behoeftes en een strategische gesprekspartner te zijn van schoolbestuurders, heeft het Vf in 2019 geïnvesteerd in regiocoördinatoren. Zij hebben als opdracht om vanuit de behoefte van schoolbesturen maatwerk in dienstverlening te leveren, waarbij de focus ligt op professionalisering van het HR-beleid op scholen. In 2021 zijn bij ruim 85% van de schoolbesturen fysiek één of meerdere inhoudelijke gesprekken gevoerd, die in veel gevallen tot dienstverlening hebben geleid. Door de inzet van de flexibele schil aanvullend op de vaste kern van adviseurs kon in 2021 aan alle vraag voldaan worden. De regioteam bestaan uit regiocoördinatoren, vaste adviseurs, flexibele schil, case-managers en mentoren. De flexibele schil bestaat uit 10 adviseurs, naast de 16 vaste adviseurs en 11 regiocoördinatoren.

Onze visie en aanpak

Als concretisering van de doelstellingen vanuit het BGZ-beleid heeft het bestuur van het Vervangingsfonds besloten om in de beleidsperiode (2019-2022) extra aandacht te besteden aan het voorbereiden van de gehele sector op het zelf verantwoordelijk zijn/worden voor de kosten van vervanging. De aanpak voor de beleidsperiode 2019-2022 is vastgelegd in het strategisch meerjarenbeleidsplan BGZ, met de volgende missie voor de bedrijfsgezondheidszorg: ‘Het Vervangingsfonds adviseert en ondersteunt het primair onderwijs (PO) in duurzame professionalisering van het verzuim- en vervangingsbeleid en het daaraan gerelateerde personeelsbeleid. Zij doet dit door ondersteuning en advisering aan te bieden bij het ontwikkelen én het borgen van duurzaam personeels-, verzuim-, en vervangingsbeleid.’ Onze BGZ-ondersteuning en advisering is daarmee gericht op een duurzaam professionaliseringseffect in de organisatie van de schoolbesturen en op het bereiken van duurzame inzetbaarheid. Het Vf biedt schoolbesturen maatwerk door ondersteuning te bieden die aansluit bij de behoefte van een individueel schoolbestuur. Wij zorgen voor een efficiënte en effectieve inrichting en uitvoering van onze taken en processen, waardoor de sector kan profiteren van betaalbare dienstverlening zonder winstoogmerk. Daarbij hanteren we een eenduidige werkwijze gericht op maatwerk bij een schoolbestuur. In 2020 hebben we flink geïnvesteerd in de ontwikkeling van dienstverlening die is gericht op duurzame inzetbaarheid en strategische personeelsplanning. Door dit te doen geven we invulling aan de vraag en behoefte van schoolbesturen. Deze vraag is vaak breder dan verzuim- en vervangingsbeleid en omvat het gehele HR-spectrum. Onze advisering moet daar dan ook op gericht worden, zodat we altijd toegevoegde waarde leveren tegen een betaalbare prijs. In 2021 hebben we met deze dienstverlening schoolbesturen geholpen zich verder te professionaliseren en zich te richten op

behoud van personeel als bijdrage aan de vermindering van het lerarentekort. Omdat we regionaal georganiseerd zijn, kunnen we integraal VfPf-dienstverlening aanbieden als daar vraag naar is. En het blijkt dat daar vraag naar is. Vraag naar herintreders, vraag naar begeleiding van starters en zij-instromers, vraag naar duurzame inzetbaarheid en vraag naar een strategische gesprekspartner die in staat is samen met een schoolbestuur oplossingsrichtingen te bedenken en in te voeren. Het inzicht dat we gegeven hebben aan de hand van de werkloosheidscijfers en bijbehorende kosten, heeft twee effecten gehad. Het eerste is dat schoolbesturen zich beter kunnen voorbereiden op de komende modernisering van het Participatiefonds. En het tweede effect is dat schoolbesturen het belang van HR-beleid beter inzien en daar, al dan niet in samenwerking met andere partijen, werk van willen maken. In de regio zijn we bezig geweest om netwerken te ontwikkelen, niet alleen met schoolbesturen, maar ook met samenwerkingsverbanden, UWV en RTC’s (Regionale Transfercentra). VfPf neemt actief deel in samenwerkingsverbanden met RTC’s, RAP/RAL regio’s. In totaal namen we in 2021 deel aan 22 samenwerkingsverbanden in een actieve of leidende rol. In de regio Noord-Oost hebben we het crossmentoring programma, opgezet door o.a. de Algemene Vereniging van Schoolleiders (AVS) gefaciliteerd. In dit programma deelden 32 schoolleiders hun ervaringen, dilemma’s en vraagstukken met 32 leiders uit andere organisaties.

Op basis van de uitvoering van haar BGZ-taken verkrijgt het Vf steeds meer kennis en ervaring van de sector PO. Het fonds ziet het dan ook als haar taak om het publiek belang van de gehele sector te dienen door het aanbieden van een collectief kennis- en expertisecentrum op het gebied van bedrijfsgezondheidszorg. Op deze manier kan de gehele sector profiteren van de opgedane kennis en ervaringen binnen de gehele sector.

- De volgende hoofddoelstelling wordt voor de periode 2019-2022 gehanteerd:
- Schoolbesturen zijn in staat om nu en in de toekomst een veilige, gezonde en prettige werk- (en leer) omgeving te creëren;
 - Schoolbesturen zijn in staat om nu en in de toekomst in de noodzakelijke vervanging te voorzien (professionele bedrijfsvoering)

Activiteiten 2021

- Het meerjarenbeleidsplan BGZ is vertaald in een jaarplan 2021 waarin de activiteiten gericht zijn op het realiseren van de volgende twee hoofddoelstellingen:
- streven naar een verzuimpercentage lager dan 5,5% in 2021;
 - investeren in het professionaliseren van schoolbesturen binnen de gehele PO sector op HR-beleid.
- Dit kreeg in 2021 vorm in onderstaande activiteiten.

1. Advies & Ondersteuning

Voor het Vervangingsfonds zijn – in samenwerking met het Participatiefonds – 11 regiocoördinatoren, 16 adviseurs Arbeid & Vitaliteit en 10 adviseurs vanuit de flexibele schil werkzaam die schoolbesturen adviseren en ondersteunen bij de implementatie daarvan. Schoolbesturen waarderen de dienstverlening van de regiocoördinatoren en adviseurs.

Om het scholenveld voor te bereiden op het eigenrisicodragerschap is er in 2021 actief bij de besturen geadviseerd. Daarbij is een integrale nulmeting uitgevoerd en afgerond met een rapportage. Op basis van deze nulmeting (eventueel aangevuld met de rekentool) is advies uitgebracht aan de betreffende schoolbesturen ten aanzien van het eigenrisicodragerschap. Bij 74 besturen is een financiële analyse gedaan en aanvullende ondersteuning geboden bij het uitvoeren van een actieplan. Als gevolg van de advisering hebben 23 besturen in 2021 gekozen voor het eigenrisicodragerschap met ingang van 01-01-2022. Daarvan hebben 8 besturen gekozen voor een financiële variant. Mede als gevolg van onze adviesrol hebben per 1-1-2022 totaal 641 besturen gekozen voor het ERD-schap, waarvan 558 volledig ERD zijn.

Aansluitvorm	Aantal besturen 01-01-2022
Vf regulier	326
ERD volledig	558
ERD 2 maal werktijdfactor p/w	26
ERD 6 maal werktijdfactor p/w	29
ERD stop-loss 100%	21
ERD stop-loss 80%	7
Totaal aantal ERD-besturen	967

2. Training, workshops & netwerken

In 2021 heeft het Vf 599 trainingen en workshops georganiseerd over de Modernisering Pf en Budgettering, Ontslag en werkloosheid in het PO, Wet- en Regelgeving rondom verzuim, Generatiemanagement, Visie op verzuim, Wet Verbetering Poortwachter en toetsingskader UWV, Inzetbaarheidsgesprekken in onzekere tijden, RI&E ondersteuning, Quickscan PSA en ARBO-catalogus. Een groot deel hiervan heeft online plaats gevonden, waar ook de spreekuren op het gebied van HR voor P&O'ers en schoolleiders en online spreekuren over Duurzame Inzetbaarheid en Casemanagement Verzuim onderdeel van uitmaakten. Dit is een direct gevolg van de coronamaatregelen. Online trainingen geven is heel anders dan fysiek. We worden er steeds beter in. De reacties van de scholen zijn positief en dat is ook voor ons een stimulans om hiermee verder te gaan.

Een aantal adviseurs ondersteunt al jaren verschillende netwerken, verspreid over het land, voor directeuren en P&O-ers in het primair onderwijs. In 2021 hebben we 21 netwerkbijeenkomsten georganiseerd. De bijeenkomsten worden goed bezocht en zijn veelal zelfsturend. De adviseurs faciliteren de bijeenkomsten.

3. Arbo-instrumentarium

Arbocatalogus

De Arbocatalogus PO is ontwikkeld om aan de algemene eisen uit de wet inzake arbeidsomstandigheden te voldoen. De catalogus vertaalt in praktische oplossingen hoe een schoolbestuur aan zijn verplichtingen kan voldoen om zorg te dragen voor een veilige en gezonde werkomgeving van de medewerkers op de scholen. De Arbocatalogus sluit aan op de Arbomeester (RI&E). Hierdoor zijn oplossingen uit de Arbocatalogus direct gekoppeld aan gesignaleerde risico's uit de Arbomeester. Het Vf beheert en onderhoudt de Arbocatalogus in opdracht van de sociale partners (Redactieraad) en voert het secretariaat van de catalogus. In 2021 is arbocataloguspo.nl in een nieuw jasje gestoken. De nieuwe site is eigentijds, eenvoudiger en een stuk toegankelijker. Feedback geven kan nu makkelijker net als het delen van een praktijkervaring of heel gericht zoeken naar informatie met de handige zoekfunctie. Er zijn in 2021 ruim 50.000 pagina's geraadpleegd van de Arbocatalogus PO. De meeste bezoekers van de site zijn geïnteresseerd in de thema's Veiligheid en gezondheid schoolgebouwen en Psychosociale arbeidsbelasting.

Arbomeester (RI&E)

De Arbomeester is een erkend branche-instrument voor het PO om een RI&E uit te voeren. Het ondersteunt bestuursleden, schoolleiders en medewerkers met taken op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van personeel en leerlingen. Het instrument helpt arbeidsrisico's te signaleren en legt – ook via de koppeling met de informatie in de Arbocatalogus – de basis voor een gezonde werkomgeving in het PO. Het aantal besturen met een account op Arbomeester stijgt gestaag. Op 31 december 2021 heeft 90% van de schoolbesturen een account op de Arbomeester. In 2021 zijn in totaal 1.998 nieuwe RI&E's aangemaakt. In vergelijking met 2020 is dat een stijging van 209. Op 31 december 2021 had 38,4% van het aantal scholen een actieve RI&E in Arbomeester. Dit zijn 2.565 scholen. De adviseurs hebben bij 62 scholen/besturen een RI&E-traject begeleid.

Werkdrukscan

De Werkdrukscan is een instrument dat adviseurs kunnen inzetten om de werkdruk op een school te meten. Een schoolbestuur kan deze scan ook zelf uitvoeren. Het instrument brengt de oorzaken van een verhoogde werkdrukbeleving op school in kaart. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van zeven domeinen: Leerlingen, Taak, Collega's, Persoonlijkheid, Leidinggevende, Organisatie en Prive-situatie. Op basis hiervan kunnen school(bestuur) en werknemer gerichte maatregelen nemen om de werkdruk aan te pakken. De werkdrukscan is in 2021 bij 25 schoolbesturen ingezet.

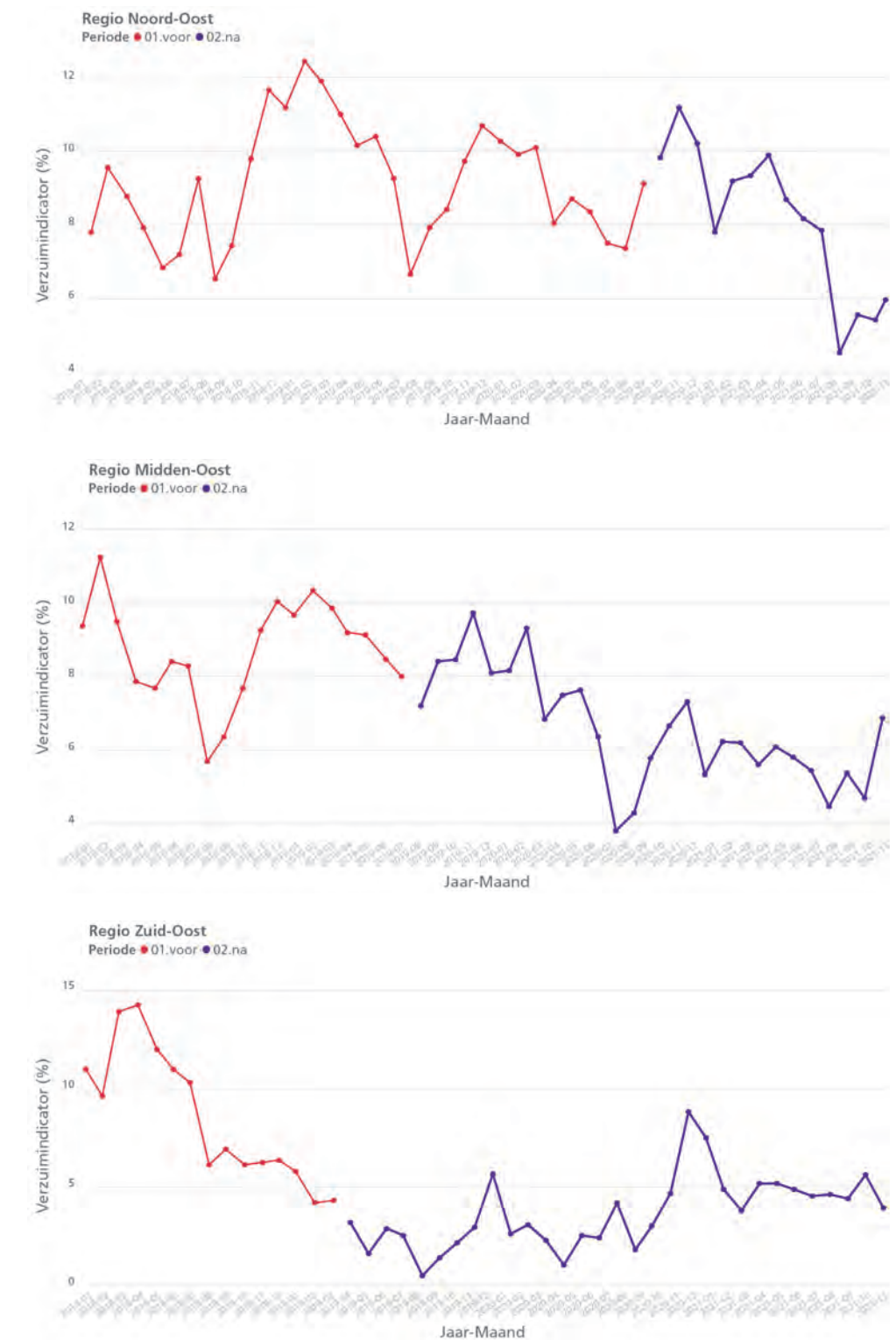
4. Projecten & subsidies

Plan V

1. Begin 2019 is op basis van de verzuimcijfers 2017/2018 een analyse gemaakt. Daarbij is geconstateerd dat 350 schoolbesturen een ziekteverzuimpercentage hoger dan 6% hebben. Alle schoolbesturen zijn bezocht en daarbij hebben de regiocoördinatoren en adviseurs een Plan V-achtige aanpak geadviseerd. Daarbij is een prioritering aangehouden; de hoogste klassen eerst. Dit heeft eind 2019 geresulteerd in 85 afgesproken en gestarte trajecten en 16 trajecten, die nog niet gestart zijn, maar die in de pijplijn zitten. Plan V trajecten zijn meerjarig en dat heeft in 2021 geresulteerd in nog eens 45 extra plannen, waarbij de verlaging van ziekteverzuim vaak wordt

gecombineerd met duurzame inzetbaarheid. In de periode 2019-2022 zijn bij 168 besturen Plan V-trajecten uitgevoerd. Het effect van Plan V uitgedrukt in een daling van de ziekteverzuimindicator kan niet eenduidig bepaald worden in 2021. Redenen daarvoor zijn van statistische aard en de soms maandenlange onderbrekingen van de trajecten als gevolg van corona of door wisselingen van schoolleiders.

2. Ter illustratie van het effect van Plan V geven we hieronder een voorbeeld van een drietal grafische weergaves.

Duurzame inzetbaarheid

In 2021 zijn we begonnen met het uitvoeren van een maatwerkplan gericht op duurzame inzetbaarheid. Uiteraard alleen als daar behoefte aan is en als het een professionele bijdrage levert aan de vraag waar een bestuur zich voor gesteld staat. Alle adviseurs hebben een opleiding gevolgd tot Risico Adviseur Duurzame Inzetbaarheid (RADI®), een geregistreerde opleiding, zodat de aanpak door het land gelijk is en de kwaliteit geborgd is. We hebben 'De week van duurzame inzetbaarheid' georganiseerd, die geheel online was, met gerespecteerde sprekers en verschillende workshops, gesprekken en kennisuitwisseling. In 2021 zijn er bij 54 besturen trajecten Duurzame Inzetbaarheid gestart. Een voorzichtig begin, dat goede verwachtingen voor 2022 met zich meebrengt.

“ De reacties van de scholen op de online trainingen zijn positief en dat is ook voor ons een stimulans om hiermee verder te gaan. ”

Strategische Personeelsplanning

Doordat het lerarentekort zo nijpend is, wat de komende jaren niet minder zal worden, hebben we een methode ontwikkeld om strategische personeelsplanning (SPP) bij besturen voor het voetlicht te brengen. We hebben zowel een kwantitatief als kwalitatief model ontwikkeld in samenwerking met een hoogleraar op dit gebied. De ontwikkeling heeft in de eerste helft van het jaar plaatsgevonden. Na de zomer zijn we begonnen met het voeren van gesprekken hierover. Onze gedachte is dat door vooruit te kijken en daar actie op te ondernemen een bestuur beter kan anticiperen op zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de medewerkers. Aangezien de medewerkers bepalend zijn voor de kwaliteit van onderwijs is dit van groot belang. Dat besef is zeker aanwezig. Alleen de manier om daar handen en voeten aan te geven blijkt moeilijk te zijn. En daar wil Vf graag bij helpen. In 2021 zijn we bij 29 besturen een SPP-traject begonnen.

Subsidie Lerend Werken

In september 2016 is de subsidieregeling Lerend Werken (SLW) van start gegaan. Focus van de regeling lag op coaching on the job van schoolleiders bij de aanpak van verzuim. Schoolleiders formuleren hiertoe een individuele leervraag rond verzuim en zoeken zelf een hierbij passende coach. Eenzijdige aandacht voor de aanpak van verzuim zorgde ervoor dat de regeling een beperkt bereik had. Daarom is de regeling eind 2020 op twee onderdelen verruimd om benutting van de regeling te stimuleren. Activiteiten van een coach komen voor subsidiëring in aanmerking indien deze activiteiten ten doel hebben de professionele ontwikkeling van kennis, kunde en vaardigheden van de schoolleider op een of meer van de volgende gebieden door middel van coaching on the job te verbeteren: verzuim aanpak, verhogen van de inzetbaarheid van personeel en versterken van de arbeidsmarktpositie. De mogelijkheid voor deelnemende schoolleiders om te participeren in een lerend netwerk blijft daarbij bestaan.

Voor de coaches geldt dat zij:

1. aangesloten zijn bij StiR of
2. in het bezit van een volledige EIA-aansluiting bij NOBCO of
3. als docent/coach verbonden zijn aan een van de gecertificeerde opleidingstrajecten voor het Schoolleidersregister PO of
4. aangesloten zijn bij LVSC of
5. aangesloten zijn bij het NIP.

De subsidie vergoedt 80% van de kosten van individuele coaching on the job, met een maximum van € 2.500, - per schoolleider. In 2021 zijn 26 aanvragen gedaan. In totaal zijn er sinds de start van de regeling ruim 200 aanvragen goedgekeurd.

Interne beheersing

Algemeen

Begin 2019 zijn nieuwe werkafspraken (kenmerk: 16638405) tussen het Vervangingsfonds en het Ministerie van OCW afgesloten. Deze werkafspraken zijn ook van toepassing verklaard op het jaarverslag en de jaarrekening 2021. De hierin opgenomen bepalingen benoemen een aantal rapportage-items die het fonds aan het Ministerie van OCW dient te rapporteren, zodat het ministerie haar toezichhoudende rol kan vervullen. Het voorliggende jaarverslag is in overeenstemming met de geldende richtlijnen voor de jaarverslaglegging, de werkafspraken en Titel 9 BW2, opgesteld. Op de controle door de accountant is het Accountantscontroleprotocol Vervangingsfonds van toepassing.

Het organogram van het Vervangingsfonds is opgenomen in het verslag van de jaarrekening op pagina 63.

Bescherming persoonsgegevens (Privacy) en informatiebeveiliging (Security)

Ook in 2021 zijn er weer vele kleine en daarmee uiteindelijk grote stappen gezet op weg naar verbeterde kwaliteit en professionalisering op het gebied van Privacy & Security. VfPf staat inmiddels aan de vooravond van certificering op de internationale norm voor Security, (afgekort) de ISO 27001/2. De essentie van die internationale norm is dat een cyclische aanpak wordt ingericht om blijvend en aantoonbaar in control te zijn op het gebied van Security en om continu te verbeteren. Bij VfPf hebben we ervoor gekozen om een stapje verder te gaan, door die aanpak ook geschikt te maken voor control op Privacy, de bescherming van persoonsgegevens, zodat een managementsysteem ontstaat voor Privacy & Security, die vanzelfsprekend onlosmakelijk verbonden zijn. Dit alles doen we in de eerste plaats omdat onze stakeholders dat van ons verwachten, en ook omdat de Algemene verordening gegevensbescherming op VfPf van toepassing is. Ook het BIO-normenkader speelt hierbij een rol en wordt dan ook in de aanpak meegenomen. In 2021 hebben zich geen meldingswaardige incidenten voorgedaan.

Regie op ICT

In 2021 is het bestuursbureau overgestapt van de Microsoft Office 11 omgeving naar de Microsoft 365 en de Microsoft Azure omgeving. De migratie naar de nieuwe cloudomgevingen is succesvol uitgevoerd en uitgerold. In de tweede helft is naar aanleiding van de resultaten van een Europese aanbesteding de migratie naar een nieuwe leverancier voor de werkplekken (hosting, laptops, telefonie en verbindingen) uitgevoerd.

Een substantieel deel van de werkzaamheden rondom ICT in 2021 zijn in het kader van de ISO 27001 certificering, die begin 2022 wordt uitgevoerd, geweest. Zowel in- als extern zijn alle processen opgepakt en ingericht conform de ISO-normeringen.

In 2021 is de consolidatie van applicaties opgepakt. Daar waar het ICT-landschap voorheen versnipperd was over een groot aantal leveranciers zijn de meeste applicaties in 2021 ondergebracht bij een beperkt aantal leveranciers. Dat levert grote efficiencyvoordelen op in de aansturing van de leveranciers.

Daarnaast heeft de regie-organisatie een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de back- en frontend systemen ten behoeve van de Modernisering VfPf.

De procesmanager is sinds 2021 aangesloten in het Regieteam op ICT en heeft een belangrijke rol in de verbinding tussen ICT en business. Veel procesbeschrijvingen bieden de basis voor het ontwikkelen van applicaties. Daarnaast heeft de procesmanager bijdragen geleverd aan het vastleggen van processen op het gebied van inkoop en HRM, mede naar aanleiding van de eerdergenoemde ISO 27001 certificering.

Personeel

De operationele aansturing van zowel het Vervangingsfonds als het Participatiefonds geschiedt vanuit een gezamenlijk bestuursbureau. De medewerkers van het bestuursbureau zijn in dienst bij het Vf. Voor zover zij specifieke taken verrichten voor het Pf worden deze kosten direct toegerekend.

De overige kosten van het bestuursbureau worden op basis van periodiek herijkte vooraf vastgestelde verdeelsleutels verdeeld tussen het Vf en het Pf.

Door de steeds wisselende coronamaatregelen is in 2021 veel aandacht gegeven aan het vitaal houden van medewerkers. Het vele thuiswerken trekt een grote wissel op de medewerkers. Vanuit HRM zijn diverse instrumenten en activiteiten aangeboden met het oog op het welzijn van onze medewerkers. Dat varieert van coachgesprekken, attenties en boeken met tips tot aan actieve hulpmiddelen om zowel lichamelijk als geestelijk fit te blijven.

In 2021 is gestart met de implementatie van een nieuwe HR-strategie, de performance managementcyclus (PMC). De nieuwe HR-strategie sluit nauw aan bij de introductie van klantgericht werken binnen de fondsen.

De aansturing van medewerkers is gesplitst in een inhoudelijke aansturing door een ketenprocesmanager en een peoplemanager. Die laatste is samen met de medewerker verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de medewerker. De traditionele plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken zijn vervangen door periodieke gesprekken tussen medewerker en peoplemanager. In deze gesprekken is de ontwikkeling van de medewerker het belangrijkste onderwerp van gesprek. Werkinhoudelijke aspecten worden met de ketenprocesmanager besproken. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de medewerker veel meer eigen verantwoordelijkheid kan nemen voor zowel zijn ontwikkeling als de wijze waarop werkzaamheden worden uitgevoerd. Het resultaat staat voorop, de wijze waarop minder.

Risico's

Het Vervangingsfonds erkent enkele risico's. Daarbij zijn ook mitigerende maatregelen getroffen. Hierbij valt te denken aan wettelijke – en operationele risico's. Een wettelijk risico wat zich reeds heeft aangediend is de mogelijke naheffing van de btw over de btw-vrije doorbelastingen van personeel in het verleden en het heden. Hiervoor is in deze jaarrekening een voorziening opgenomen. Een andere wet waarvan de impact nog niet geheel te overzien is, is de Wet open overheid. Dit zal kunnen leiden tot aanpassingen in de wijze waarop het Vervangingsfonds documenten en beslissingen openbaar maakt. De wet wordt momenteel onderzocht om de impact beter te kunnen bepalen. In de operationele sfeer zou het mogelijk kunnen zijn dat er veel meer besturen besluiten eigen risicodragers te worden dan nu is voorzien. Hiermee zal er een druk kunnen ontstaan op de huidige operationele begroting. Dit wordt door het Vervangingsfonds intensief gemonitord en daar waar wij mogelijkheden zien zullen besparingen worden doorgevoerd in de operationele kosten.

Voor de toelichting inzake financiële risico's wordt verwezen naar de toelichting in de jaarrekening, paragraaf 'Financiële instrumenten'.

Milieu

Het Vervangingsfonds heeft geen specifieke milieurisico's waar een specifiek milieubeleid voor dient te worden opgesteld.

Onderzoek en Ontwikkeling

Het Vervangingsfonds voert geen activiteiten uit die vallen onder onderzoek en ontwikkeling.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

In 2021 zijn geen bijzondere activiteiten in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) uitgevoerd. In de reguliere activiteiten is MVO altijd een aandachtspunt, bij aanbestedingen worden leveranciers onder meer getoetst op een aantal MVO-aspecten, alle leaseauto's zijn hybride en merendeel elektrisch en ook bij de aanschaf van materialen is duurzaamheid een belangrijk toetscriterium.

Het bestuur en auditcommissie

Het Vervangingsfonds is een stichting die wordt bestuurd door een bestuur dat bestaat uit leden die zijn voorgedragen door werknemers- en werkgeversorganisaties.

Het bestuur

Het bestuur heeft de wettelijke taak om het beleid van de stichting vast te stellen en een of meerdere reglementen vast te stellen met betrekking tot de administratieve voorwaarden, welke bij algemeen verbindend voorschrift verplichtingen van administratieve aard aan de aangesloten in het kader van de wettelijke taakuitoefening van de stichting worden opgelegd.

Op 31 december 2021 was het bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter:

- G.H. Faber

Leden:

- S. Beuving
- A. Bodegraven
- G.P.M. van Haren
- W. Hendricks
- E. Kopmels
- J.M. Rosenthal
- J. Veenstra

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van het bestuur gewijzigd:

1. Mevrouw E. Kopmels heeft op 1 juli 2021 zitting genomen in het bestuur, op voordracht van de PO-Raad.
2. De heer H. Olfers is per 20 april 2021 afgetreden.

Het fonds vermeldt dat het bestuur, de vrouwelijke voorzitter meegerekend, bestaat uit drie heren en vijf dames. Er is een vacature.

De auditcommissie

Per 1 januari 2021 voldoet het fonds aan het Gemeenschappelijk normenkader voor financieel beheer, verantwoording en intern toezicht. De auditcommissie is sindsdien een onafhankelijk orgaan van het fonds dat naast het adviseren van het bestuur tevens intern toezicht zal houden. Dit betekent dat bestuursleden geen onderdeel meer kunnen zijn van de auditcommissie. De auditcommissie bestaat per 1 januari uit vier onafhankelijke leden.

De taak van de auditcommissie is het houden van toezicht op de organisatie en het informeren en adviseren van het bestuur en de directie over de volgende onderwerpen:

- de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, waaronder de naleving van de relevante wet- en regelgeving en gedragscodes;
- de financiële informatieverschaffing door het Vervangingsfonds: toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe regels, inzicht in de jaarrekening, prognoses, werk van de externe accountant ter zake;
- voorstellen aan het bestuur tot het vaststellen van de jaarrekening;
- voorstellen aan het bestuur tot het vaststellen van de begroting;
- adviseren van bestuur en directie aangaande de door de accountant uitgebrachte:
 - a. managementletter naar aanleiding van de interim controle,
 - b. accountantsverslag naar aanleiding van de jaarrekening,
 - c. rapport van bevindingen inzake de rechtmatigheid,
 - d. andere tussentijdse financiële rapportages;
- aanspreekpunt en sparringpartner van de directie op financieel gebied;
- eerste aanspreekpunt voor de accountant en de directie bij financiële ontwikkelingen welke direct gevolg hebben voor (het functioneren van) de organisatie;
- onderwerpen waarvan de directie, de concerncontroller, of de commissie van mening is dat deze van dusdanige aard zijn dat deze (voorbereid door de commissie) ingebracht dienen te worden in het bestuur;
- de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van concerncontroller en accountants;
- de relatie met de externe accountant, waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid, de bezoldiging en de opdrachtverlening voor het Vervangingsfonds;
- de financiering van het Vervangingsfonds;
- zaken betrekking hebbend op de administratieve organisatie en interne beheersing;
- IT-beheersing;
- uitvoerbaarheid van aanpassingen in de reglementen van het Vervangingsfonds;
- adviseren over bedrijfseconomische en maatschappelijke thema's, relevante financieel-economische en beleidsmatige ontwikkelingen en andere ontwikkelingen die relevant zijn voor de continuïteit, kwaliteit en doelmatigheid van de organisatie en zijn dienstverlening.

Op 31 december 2021 was de samenstelling van de auditcommissie als volgt:

Voorzitter:

- D. van Kelle

Leden:

- P.J.A. Nijssen
- A. Stapper
- S. Röttscheid

1. Mevrouw D. van Kelle is per 1 januari 2021 benoemd als lid van de auditcommissie, en vervult de rol van voorzitter.
2. Mevrouw S. Röttscheid is per 1 januari 2021 benoemd als lid van de auditcommissie, en vervult de rol van vice-voorzitter.

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van de auditcommissie verder niet gewijzigd.

De auditcommissie is in het verslagjaar zeven keer in vergadering bijeengekomen. Tijdens deze bijeenkomsten heeft de auditcommissie adviezen opgesteld aan het bestuur van het Vervangingsfonds over onder andere de volgende onderwerpen:

1. Jaarverslag 2020
2. Managementletter 2020 en 2021
3. Begroting 2022 inclusief premiestelling
4. Benoeming accountant
5. Inzetpercentage vervangingspools tijdens verplichte schoolsluiting 16 december t/m 5 februari
6. Reglement Vf 2022

Bezwaar en beroep

Het Vervangingsfonds valt als bestuursorgaan onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Tegen besluiten van het Vervangingsfonds staat bezwaar en beroep open conform de hoofdstukken 6, 7 en 8 van de Awb.

De mogelijkheden

Als een schoolbestuur het niet eens is met een beslissing van het Vervangingsfonds dan is het mogelijk om binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing bezwaar aan te tekenen bij het bestuur. Het gaat daarbij vooral om beslissingen over de uitvoering van het reglement Vervangingsfonds. Het schoolbestuur kan vervolgens, indien het dat wenst, het bezwaarschrift tijdens een hoorzitting mondeling toelichten. Binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift neemt het bestuur een beslissing.

De beslissing kan een volledige of gedeeltelijke toekenning dan wel een afwijzing van het gevraagde inhouden. Is het schoolbestuur het met deze uitspraak niet eens, dan kan het binnen een termijn van zes weken beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrecht van de Rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De afdeling juridische zaken van het bestuursbureau van het Vervangingsfonds is verantwoordelijk voor onder meer de behandeling van bezwaarschriften die schoolbesturen hebben ingediend tegen primaire besluiten van het fonds. In 2021 heeft het Vervangingsfonds 11 bezwaarschriften ontvangen. In 4 van deze bezwaarschriften is het schoolbestuur alsnog in het gelijk gesteld. Er zijn nog 6 bezwaarschriften in behandeling.

In 2021 is er door schoolbesturen geen beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Rechtbank dan wel bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Er zijn geen uitspraken gedaan en er zijn geen beroepschriften gericht tegen beslissingen van het Vervangingsfonds bij de Rechtbank of de Raad van State in behandeling.

Klachtrecht

Iedereen heeft het recht om bij het Vervangingsfonds een klacht in te dienen als hij of zij ontevreden is over de manier waarop hij of zij door het fonds wordt behandeld. Het klachtenreglement schrijft onder meer registratie en jaarlijkse publicatie voor van schriftelijk ingediende klachten. Gedurende het verslagjaar hebben zich dergelijke klachten niet voorgedaan.

//

Het Vf biedt schoolbesturen maatwerk door ondersteuning te bieden die aansluit bij de behoefte van een individueel schoolbestuur."

Financieel

In het verslagjaar heeft het Vervangingsfonds een positief resultaat gerealiseerd. Jaarlijks streeft het Vf naar een resultaat waarbij het eigen vermogen beweegt binnen de met het ministerie van OCW afgesproken bandbreedtes. Het aantal schoolbesturen neemt af, onder invloed van fusies, dit is zichtbaar bij alle aansluitvormen. Per verslagjaar hebben 32 besturen hebben gekozen voor een vorm van eigenrisicodragerschap. De premieopbrengsten regulier zijn hoger omdat er in de maand april 2020 geen premie in rekening is gebracht in verband met de ontwikkelingen rondom corona. De premie ERD is lager als gevolg van een premiedaling in 2021.

De vervangingskosten zijn lager, omdat het aantal schoolbesturen met een reguliere aansluitvorm is gedaald met 26. Daarnaast heeft vrijval plaatsgevonden van stelposten onder andere doordat het inzetpercentage hoger was dan ingeschat. In de overige lasten zijn de bedrijfskosten lager (-€ 0,5 mln.) en ook de kosten voor de bedrijfsgezondheidszorg zijn lager (-€4,2 mln.). Dit komt grotendeels door lagere personele kosten.

Kerncijfers	2021	2020
Schoolbesturen (incl. samenwerkingsverbanden)	1.005	1.038
Onderwijsinstellingen	6.656	6.783
Schoolbesturen ERD	618	621
Premiepercentage regulier	6,00%	6,00%
Premiepercentage ERD	0,00%	0,05%
Premiepercentage BGZ	0,05%	0,10%
(alle bedragen x € 1.000)		
Premieopbrengsten regulier	54.709	51.284
Premieopbrengsten ERD	5.476	7.742
Premiedifferentiatie	-3.205	-1.580
Premie BGZ	3.141	5.516
Overige baten	2.730	2.730
Vervangingskosten	49.011	56.091
Overige lasten	11.470	16.115
Resultaat	2.370	-6.514
Stand Algemene reserve	18.340	15.514
Stand Bestemmingsreserve BGZ	9.922	10.378

Eigen Vermogen

Voor 2019 zijn nieuwe werkafspraken (kenmerk: 16638405) gemaakt met het Ministerie van OCW. Met betrekking tot het eigen vermogen is de volgende tekst opgenomen: "Het Vervangingsfonds vormt een algemene reserve, waaraan alle overschotten en tekorten worden toegevoegd dan wel onttrokken voor zover deze voortkomen uit de uitvoering van de wettelijke taak. De algemene reserve bedraagt minimaal € 12 mln. en maximaal € 18 mln." Per ultimo 2021 bedraagt het eigen vermogen € 28,2 mln. en is opgebouwd uit € 18,3 mln. algemene reserve en € 9,9 mln. bestemmingsreserve Vf-activiteiten (specifiek voor activiteiten uit hoofde van bedrijfsgezondheidszorg). Het eigen vermogen ligt fractioneel boven de afgesproken bandbreedte. Op basis van de ontwikkelingen in 2022 zal worden gezien of het bijstellen van de premie wenselijk is.

Liquiditeit

De liquiditeit van het Vervangingsfonds is in 2021 toegenomen, voornamelijk als gevolg van lagere vervangingskosten. Per balansdatum bedraagt het saldo liquide middelen € 28,4 mln. (2020: € 27,5 mln.).

Kasstromen

Analyse van de kasstroom volgens de indirecte methode geeft de volgende verkorte opstelling:

(alle bedragen x € 1.000)	2021
Resultaat exclusief ontvangen interest	2.370
Mutatie afschrijvingen	578
Mutatie kortlopende voorderingen	2.153
Mutatie kortlopende schulden	-1.939
Mutatie investeringsactiviteiten	-2.246
Ontvangen rente	-
Netto kasstroom	916

Een nadere toelichting op de individuele posten is te vinden in de toelichting bij de balans in de jaarrekening.

Realisatie versus begroting

(alle bedragen x € 1.000,-)	Realisatie 2021	Begroting 2021	Vershil
Baten			
Premieopbrengsten	56.980	56.495	485
Vf Regulier	51.504	50.599	905
ERD Financiële Varianten	5.476	5.896	-420
ERD	0	0	0
Premie bedrijfsgezondheidszorg	3.141	2.985	156
Subsidies ministeries	2.730	2.730	0
Rentebaten	0	0	0
Overige baten	0	0	0
Totaal baten	62.851	62.210	641
Lasten			
Taakuitvoering	49.011	50.299	-12.88
Declaraties Vf Regulier	44.970	44.329	641
Declaraties ERD Financiële Varianten	4.041	5.970	-1.929
BGZ	3.597	5.050	-1.453
Subsidie aanspraken	-2	50	-52
Communicatie en diensten	522	1.000	-478
Nieuwe dienstverlening	1.126	650	-476
Advies	1.486	2.700	-1.214
Beleid	351	370	-19
Uitvoering	114	280	-166
Bedrijfsvoering	7.840	8.968	-1.128
Kosten bestuur	55	70	-15
Personele kosten bestuursbureau en directie	2.010	2.523	-513
Materiële kosten bestuursbureau en directie	3.180	3.598	-418
Uitvoering premie-incasso en declaraties	2.227	2.227	0
Overige lasten	368	550	-182
Rentelasten en soortgelijke kosten	33	5	28
Totaal lasten	60.481	64.322	-3.841
Resultaat	2.370	-2.112	4.482

De realisatie per ultimo 2021 wordt afgezet tegen de begroting 2021, welke is goedgekeurd door het Ministerie van OCW.

- Voor 2021 is een negatief resultaat begroot van € 2,1 mln. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 2,4 mln. positief. Het verschil ad € 4,5 mln. is opgebouwd uit:
- De premieopbrengsten zijn € 0,5 mln. hoger. In totaliteit is het gemiddeld salaris gegroeid met 4,2% (begroot: 1%). 2,25% komt door de cao-verhoging. Tevens is het aantal fte toegenomen. Tezamen zorgt dit voor een hogere premieopbrengst ad € 0,9 mln. Het effect van hogere premieopbrengsten en lagere vervangingskosten leidt tot een hogere netto uitkering bij de premiedifferentiatie ad - € 0,4 mln.
 - De vervangingskosten zijn € 1,3 mln. lager. Het verschil bij de reguliere declaraties (€ + 0,6 mln.) is de resultante van zes minder besturen met een reguliere aansluiting, de verhoging van de normbe-kostiging met 2,25% als gevolg van de cao-verhoging en een lagere terugvordering bij de pools, omdat het inzetpercentage in de maand januari op 100% is gesteld in verband met de ontwikke-lingen rondom corona. Bij de ERD financiële varianten blijft het aantal declaraties significant achter bij de verwachting (-€ 1,9 mln.).
 - Conform begroting zijn de uitgaven voor de BGZ groter dan de premie-inkomsten. Dat de uitgaven achterblijven bij de begroting (-€ 1,4 mln.) komt doordat een aantal geplande activiteiten en bijeenkomsten geen doorgang konden vinden in verband met corona. Hierdoor is minder gebruik gemaakt van de inhuur van adviseurs via de flexibele schil.
 - De lagere kosten bedrijfsvoering (-€ 1,1 mln.) worden met name veroorzaakt door lagere personele kosten als gevolg van minder fte dan begroot en minder reiskosten in verband met thuiswerken. Bij de materiële kosten was een budget opgenomen voor onvoorziene uitgaven voor o.a. de modernisering. In 2021 is geen gebruik gemaakt van dit budget.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening.

Financiële en niet-financiële prestatie-indicatoren

Doelmatigheid

Een algemeen aanvaarde definitie van doelmatigheid is: ‘de beoogde prestaties realiseren met de inzet van zo min mogelijke financiële, personele en materiële middelen’.

Het beheer en de organisatie van het Vervangingsfonds dienen ook hieraan te voldoen.

Met het oog op de modernisering van het fonds is ervoor gekozen om in de werkafspraken (kenmerk: 16638405) met het Ministerie van OCW prestatie-indicatoren op te nemen die een beeld geven van verschillende doelmatigheidsaspecten. Bij de jaarlijkse evaluatie is te bezien of en hoe de indicatoren eventueel aanpassing(en) en/of aanvulling(en) behoeven. Het streven naar doelmatigheid is in de werkafspraken als vanzelfsprekend uitgangspunt opgenomen.

- De volgende prestatie-indicatoren zijn overeengekomen:
- a. De kosten voor het bestuursbureau als percentage van de vervangingskosten ten laste van het fonds.
 - b. De kosten voor de uitvoeringstaken als percentage van de vervangingskosten ten laste van het fonds.
 - c. Het aantal aangeleverde declaratieverzoeken en het aantal afgekeurde respectievelijk toegekende declaratieverzoeken.
 - d. De gemiddelde doorlooptijd van bezwaarprocedures.
 - e. Het rechtmatigheidspercentage van de uitbetaalde declaratieverzoeken (over deze indicator wordt separaat gerapporteerd in het Assurance-rapport voor 1 juli 2021).

- Hierbij gelden de volgende definities:
- f. Kosten bestuursbureau: de kosten voor bedrijfsvoering minus de kosten voor de uitvoeringstaken.
 - g. Kosten uitvoeringstaken: de kosten die door de uitvoeringsorganisatie WWplus worden gemaakt ten behoeve van de wettelijke taak.
 - h. Declaratie vervanging: een unieke vervanging (A vervangt B) binnen het totaal aantal vervangings-declaraties dat in een kalenderjaar is ingediend.
 - i. Gemiddelde doorlooptijd: de netto doorlooptijd, hierin worden de periodes waarin het school-bestuur in de gelegenheid is gesteld om te herstellen van de doorlooptijd afgehaald.

Voor 2021 bedragen de waarden bij deze prestatie-indicatoren:

Indicator	2021	2020
1. kosten bestuursbureau / vervangingskosten	11,45%	8,53%
2. kosten uitvoeringstaken / vervangingskosten	4,54%	6,27%
3a. aantal declaratieverzoeken	120.781	121.724
3b. aantal toegekende declaratieverzoeken	96.986	101.428
4a. gem. doorlooptijd bezwaar reglement Vf (in dagen)	72	138
4b. gem. doorlooptijd bezwaar subsidie lerend werken (in dagen)	nvt	nvt

- 1. De kosten bestuursbureau zijn gedaald, echter de totale vervangingskosten zijn sterker gedaald. Hierdoor stijgt het relatieve aandeel.
- 2. De kosten uitvoeringstaken hebben betrekking op de dienstverlening van WWplus. Deze dienst is in 2020 opnieuw aanbesteed tegen een lager tarief dan de vorige uitvoerder.
- 3. De totale vervangingskosten en het aantal declaratieverzoeken zijn gedaald als gevolg van minder declaraties omdat het aantal besturen met eigenrisicodragerschap stijgt.
- 4. De afname van de gemiddelde doorlooptijd bezwaar wordt veroorzaakt door de afname van het aantal bezwaarschriften naar 11 (2020: 25) bij een gelijke bezetting van juristen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid van ingediende declaraties en geïnde premies is een belangrijk onderdeel bij de uitvoering van de taken door het Vervangingsfonds. De accountant van het Vf dient separaat en onafhankelijk een oordeel af te geven over de rechtmatigheid van de geïnde premies respectievelijk de uitbetaalde vervangingsdeclaraties. De accountant geeft deze verklaring af voor 1 juli van het opvolgende jaar, conform de werkafspraken met het Ministerie van OCW.

Het systeem “Mijn Vf” is mede ontwikkeld om de onrechtmatigheid te laten dalen. Met dit systeem worden zowel de berekeningen van de premieopbrengsten als de hoogte van de uit te betalen vervangings-declaraties per bevoegd gezag vastgesteld. Het fonds maakt daarbij gebruik van de door het veld aangeleverde gegevens in combinatie met geautomatiseerde systeemcontroles.

Naar aanleiding van de uitgevoerde controles op de geïnde premies komt de accountant in zijn verslag over 2020 tot een goedkeurende controleverklaring.

De toetsing van de rechtmatigheid van de uitbetaalde vervangingsdeclaraties vindt plaats door middel van veldcontroles die per kwartaal worden uitgevoerd. Deze veldcontroles zijn voor het jaar 2020 door het speciaal hiervoor ingerichte controleteam van het accountantsbureau KPMG uitgevoerd. KPMG heeft als eindverantwoordelijke accountant over het boekjaar 2020 haar bevindingen medio 2021 in een verslag gerapporteerd.

De accountant komt ten aanzien van de uitbetaalde vervangingsdeclaraties op basis van de door haar uitgevoerde rechtmatigheidscontroles tot de volgende foutpercentages voor 2020. De foutpercentages zijn opgenomen in onderstaande tabel, waarbij het jaar 2019 ter vergelijking hieraan is toegevoegd.

Fouten	2020	2019
Categorie		
Regulier	0,03%	0,14%
Poolers	0,12%	0,32%
Totaal	0,15%	0,46%

Ten aanzien van de onzekerheden rondom de vervangingsdeclaraties komt de accountant met de volgende bevindingen.

Onzekerheden	2020	2019
Categorie		
Regulier	0,00%	0,00%
Poolers	0,00%	0,00%
Totaal	0,00%	0,00%

Op het eerste onderdeel is een mooie daling te constateren. Dit sluit aan bij de eerder ingezette daling vanaf 2015 (fouten: 5,89% en onzekerheden 12,23%). In het samenvattend rapport geeft de accountant aan dat de onrechtmatigheid in 2020 weer verder is gedaald en dat dit wordt gezien als een positieve ontwikkeling in een duidelijke neerwaartse trend.

In 2019 is het reglement van het Vervangingsfonds verder eenvoudiger opgesteld en in werking getreden. Deze vereenvoudiging was noodzakelijk om het reglement verder te optimaliseren, zodat het scholenveld beter grip heeft gekregen op de voorwaarden voor de vergoeding van vervangingsdeclaraties.

De accountant is met haar speciale rechtmatigheidsteam momenteel nog werkzaam aan de controle van de rechtmatigheid over 2021. In tussenrapportages is een stabilisering van de onrechtmatigheid waar te nemen. Het onrechtmatigheidspercentage over 2021 tot en met ultimo kwartaal 3 kwam uit op 0,91%. Ook zijn er twee onzekerheden nog in de rapportage, waarvan er 1 nog kan worden opgelost en een zal

blijven staan met als percentage 0,92%. In de rechtmatigheidsrapportage wordt hier nader op ingegaan. Er moet worden opgemerkt dat deze percentages nog onderhevig zijn aan wijzigingen naar aanleiding van de controle over kwartaal 4 en voor de pooldeclaraties over geheel 2021. Aan deze percentages kan dus nog geen oordeel worden ontleend, maar het geeft weer dat de inspanningen van het Vervangingsfonds om de rechtmatigheid structureel te verbeteren en binnen de afgesproken marges van OCW te houden zijn vruchten afwerpt.

Kosten bedrijfsvoering

Onder de kosten bedrijfsvoering worden de kosten verantwoord die het Vervangingsfonds maakt ten behoeve van de uitvoering van de wettelijke taak. De kosten kunnen in een aantal posten worden uitgesplitst.

<i>(alle bedragen x € 1.000)</i>	2021	2020
Kosten bestuur	55	66
Personele kosten bestuursbureau en directie	2.010	1.831
Materiële kosten bestuursbureau en directie	3.180	2.359
Uitvoeringskosten	2.227	3.515
Overige lasten	368	530
Totaal	7.840	8.301

De kosten bedrijfsvoering zijn overall gedaald.

De personele kosten bestuursbureau en directie betreffen de salarislasten van het Vervangingsfonds. Deze post is verminderd met de doorbelasting aan het Participatiefonds, voor inzet van medewerkers aldaar. De doorbelasting wordt op basis van een vooraf bepaalde verdeelsleutel doorberekend. In 2021 heeft het fonds meer mensen in dienst genomen. Het aantal fte is toegenomen van 72,9 in 2020 naar 98,5 in 2021. Hiermee geven beide fondsen inhoud aan de gewenste klantgerichte aanpak. Advisering en begeleiding van scholen op het gebied van Bedrijfsgezondheidszorg (binnen het Vervangingsfonds) en arbeidsmarktbeleid (binnen het Participatiefonds) is en wordt verder geïntensiveerd en uitgebreid.

De materiële kosten zijn toegenomen door hogere automatiseringskosten als gevolg van uitbreiding personeel en extra investeringen in de systemen om veiliger te werken en de dienstverlening te verbeteren.

Met ingang van 2021 maken de fondsen gebruik van een nieuwe uitvoeringsorganisatie WWplus, die verschillende werkzaamheden voor het Vervangingsfonds uitvoert. Zij berekenen en innen premies, controleren en betalen de vervangingsdeclaraties, voeren de volledige administratie en verzorgen het klantcontactcenter. De uitvoeringskosten zijn conform prijsopgave in de aanbesteding.

In de overige lasten zijn de controlekosten opgenomen. In 2021 heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Doordat de controle meer systeemgericht kan worden ingericht, zowel voor de jaarrekening als voor de rechtmatigheid, zijn de kosten lager.

Jaar- rekening 2021

2

Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs

Balans per 31 december 2021 na resultaatverdeling
(alle bedragen x € 1.000)

ACTIVA		31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	[1]	3.842	2.174
Viottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren	[2]	1.984	1.699
Vorderingen op gelieerde organisaties	[3]	0	1.365
Overige vorderingen	[4]	12.213	13.286
		14.197	16.350
Liquide middelen	[5]	28.383	27.467
Totaal Activa		46.422	45.991
PASSIVA		31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen			
Algemene reserve	[6]	18.340	15.514
Bestemmingsreserves	[6]	9.922	10.378
		28.262	25.892
Kortlopende schulden			
Crediteuren	[7]	871	3.380
Schulden aan gelieerde organisaties	[8]	165	0
Overige schulden	[9]	17.096	16.719
		18.132	20.099
Voorzieningen	[10]	28	0
Totaal Passiva		46.422	45.991

Staat van Baten en Lasten over 2021
(alle bedragen x € 1.000)

		2021	Begroting 2021	2020
LASTEN				
Taakuitvoering				
Vervangingskosten	[13]	49.011	50.299	56.091
Bedrijfsgezondheidszorg				
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	[14]	3.597	5.050	7.807
Bedrijfsvoering				
Kosten bestuur	[15]	55	70	66
Kosten bestuursbureau				
* Personele kosten	[16]	2.010	2.523	1.831
* Materiële kosten	[17]	3.180	3.598	2.360
Uitvoering premie-incasso en declaraties	[18]	2.227	2.227	3.515
Overige lasten	[19]	368	550	530
		7.840	8.968	8.302
Financiële bedrijfsvoering				
Rentelasten	[20]	33	5	6
Totaal lasten		60.481	64.322	72.206
		2021	Begroting 2021	2020
BATEN				
Premieopbrengsten	[11]	60.121	59.480	62.962
Subsidies ministeries	[12]	2.730	2.730	2.730
Resultaat		-2.370	2.112	6.514
Totaal baten		60.481	64.322	72.206

Kasstroomoverzicht over 2021
(alle bedragen x € 1.000)

		2021	2020
Resultaat		2.370	-6.514
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen Immateriële vaste activa	[1]	578	0
Mutatie werkkapitaal:			
Mutatie in debiteuren	[2]	-285	1.154
Mutatie in vorderingen op gelieerde organisaties	[3]	1.365	-608
Mutatie in overige vorderingen	[4]	1.073	3.538
Mutatie in crediteuren	[7]	-2.509	3.006
Mutatie in schulden aan gelieerde organisaties	[8]	165	0
Mutatie in overige schulden	[9]	377	-3.944
Mutatie in voorzieningen	[10]	28	0
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		3.162	-3.368
Investeringen in:			
Immateriële vaste activa	[1]	-2.246	-2.174
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	[1]	-2.246	-2.174
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0
Mutatie geldmiddelen		916	-5.542
Beginstand liquide middelen	[5]	27.467	33.009
Eindstand liquide middelen	[5]	28.383	27.467
Mutatie geldmiddelen		916	-5.542

Voor een nadere toelichting op de mutaties in het werkkapitaal wordt verwezen naar de betreffende balans-posten.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021

Algemeen

Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs ('het Vervangingsfonds') is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) in de zin van de Kaderwet ZBO. Het Vervangingsfonds is gevestigd aan Boompjes 40, Rotterdam en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41157213.

Het Vervangingsfonds heeft de volgende doelstellingen:

- a. Het bieden van waarborgen aan aangeslotenen voor de kosten van vervanging bij afwezigheid van personeel en kosten voortvloeiend uit verplichtingen uit hoofde van de rechtspositie van personeel in het primair onderwijs, voor zover dat gebruik maakt van de regeling voor onvrijwillige taakvermindering krachtens de op het betreffende personeelslid toepasselijke onderwijswetgeving.
- b. Het invoeren en in stand houden van bedrijfsgezondheidszorg in het onderwijs, alsmede het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van die zorg.

Toegepaste grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), de werkafspraken (kenmerk: 16638405) tussen de Stichting Vervangingsfonds en het ministerie van OCW en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening bevat financiële informatie van de rechtspersoon en heeft betrekking op het kalenderjaar 2021.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

De Tweede Kamer heeft op 14 september 2021 het wetsvoorstel 'beëindiging Vervangingsfonds en modernisering Participatiefonds' met algemene stemmen aangenomen, inclusief het amendement Kwint c.s. In dit wetsvoorstel vervalt op termijn de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds. Het amendement regelt dat het Participatiefonds de taak krijgt om schoolbesturen te ondersteunen bij beleid gericht op het terugdringen van het ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Dit sluit aan bij de wens van sociale partners om de opgebouwde expertise en instrumenten die onderdeel zijn van de BGZ-taak te behouden. Het moment van beëindiging van de wettelijke taak van het Vervangingsfonds is mede afhankelijk van de maatregelen die worden ingesteld om de risico's voor schoolbesturen te mitigeren bij beëindiging van de mogelijkheid om vervangingskosten te kunnen declareren bij het Vervangingsfonds. Hiertoe dient eerst nog een nader onderzoek plaats te vinden met vraagstellingen in overleg met het Ministerie van OCW, de sociale partners en het Vervangingsfonds. Met dit onderzoek wordt beoogd de risico's in kaart te brengen, zodat de juiste maatregelen kunnen worden ingesteld.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van

de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de rekening van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Presentatie en functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in Euro, de functionele valuta van het Vervangingsfonds en afgerond op duizendtallen tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. Dit is vooral het geval bij de per balansdatum nog te betalen declaraties vervangingskosten en te betalen premiedifferentiatie (beiden onder overige schulden [8]), de per balansdatum te vorderen premiedifferentiatie en te vorderen inzake pooldeclaraties (beiden onder overige vorderingen [4]) en de daaraan gerelateerde vervangingskosten.

Mede op basis van voorgaande schattingen is de bonus/malus op basis van vastgestelde rekenregels berekend.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. In de paragraaf Toelichting op de balans worden de toegepaste schattingen nader toegelicht. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten bevatten vlottende activa (debiteuren, vorderingen op gelieerde organisaties en overlopende activa), liquide middelen en kortlopende schulden (crediteuren en overige schulden).

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

De inzet van financiële instrumenten gebeurt in geen geval voor speculatieve doeleinden. Het Vervangingsfonds kent geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en /of financiële instrumenten voor handelsdoeleinden.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de stichting en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten. De ontwikkeling van een immaterieel vast actief wordt commercieel haalbaar geacht als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien, de stichting de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen is (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de stichting het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling betrouwbaar zijn vast te stellen. Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs omvat voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel. De geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase (actief gereed voor ingebruikname) afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, die 5 jaar bedraagt.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt.

Vorderingen

Debiteuren, vorderingen op gelieerde organisaties en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingsverliezen.

De waardering van vorderingen is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Crediteuren en overige schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de rekening van baten en lasten verwerkt.

De waardering van kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan het Vervangingsfonds toekomend bedrag onder voorwaarden die het Vervangingsfonds anders niet zou hebben overwogen en aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door het Vervangingsfonds worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt het Vervangingsfonds historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als het bestuur van het Vervangingsfonds van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa (ongeacht of sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering):

- immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;
- immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan 5 jaar (gerekend vanaf het moment van ingebruikname).

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee zo nodig rekening gehouden bij de waardering.

Eigen Vermogen

Overeenkomstig de werkafspraken (kenmerk: 16638405) met het ministerie van OCW wordt het eigen vermogen met ingang van 2017 verdeeld naar de categorieën Algemene Reserve en Bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn specifiek voor bedragen ten behoeve van een bepaald doel, dat beperkter is dan de doelstelling van het Vervangingsfonds. Betreffend doel wordt door het bestuur vastgesteld.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de stichting noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de stichting nadelige gevolgen heeft. Indien de tijdswaarde van geld materieel is en de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt meer dan een jaar is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

Premieopbrengsten, vervangingskosten en kosten bedrijfsgezondheidszorg

De premieopbrengsten worden berekend op een door het Vervangingsfonds vastgesteld premiepercentage. De schoolbesturen dragen het vastgestelde premiepercentage af over het bijdrage-inkomen op (kalender)jaarbasis, op basis van het loon ZVW dat maandelijks door de bevoegde gezagen aangeleverd wordt.

De vervangingskosten zijn gebaseerd op de tabel normbekostiging. De normbekostiging is een norm-uurbedrag dat is gebaseerd op de looninschaling van de afwezige. Er zijn 5 groepen: 1 voor onderwijs ondersteunend personeel; 1 voor directie en staf en 3 voor onderwijzend personeel. Maandelijks declareert het bevoegd gezag over de periode van vervanging van desbetreffende afwezige.

De kosten bedrijfsgezondheidszorg hebben betrekking op activiteiten ter verbetering van de bedrijfsgezondheid in het primair onderwijs.

Subsidies ministeries

Subsidies ministeries hebben betrekking op de bijdrage die van het ministerie van OCW wordt ontvangen ter dekking van de uitvoeringskosten van het fonds. De tegemoetkoming wordt jaarlijks door het ministerie vastgesteld op basis van de goedgekeurde begroting van het fonds.

Kosten bedrijfsvoering

Kosten bedrijfsvoering betreffen kosten van personeel, diensten derden, automatisering, huisvesting en dergelijke en worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het Vervangingsfonds.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslaggevingsperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het ABP verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde pensioenpremies

op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met de in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het Vervangingsfonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van de verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van het geldende pensioenreglement Stichting Pensioenfonds ABP, de pensioenovereenkomst met de medewerkers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan werknemers.

De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij ABP wordt een vordering opgenomen als de stichting de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar het Vervangingsfonds zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële bedrijfsvoering

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

Doordat het Vervangingsfonds als zelfstandig bestuursorgaan kwalificeert, geldt als uitgangspunt dat de activiteiten van de stichting per 1 januari 2016 tot belastingplicht leiden voor de vennootschapsbelasting voor zover sprake is van een materiële onderneming.

De huidige activiteiten van het Vervangingsfonds kwalificeren niet als materiële onderneming. Er wordt deelgenomen aan het economisch verkeer, echter is er geen winstoogmerk aanwezig en wordt niet in concurrentie getreden. Er is dan ook geen sprake van belastingplicht voor de vennootschapsbelasting voor de huidige activiteiten van het Vervangingsfonds. Jaarlijks wordt een toets uitgevoerd of nog aan voornoemde uitgangspunten wordt voldaan.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markt-rente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroom-overzicht bestaan uit liquide middelen. De middelen kunnen zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardevermindering als gevolg van de transactie worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom van de operationele activiteiten.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoor-waarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de specifieke (sectorale) regels.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de Balans per 31 december 2021

Immateriële vaste activa [1]
(alle bedragen x € 1.000)

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Ontwikkelingskosten	
	2021	2020
Stand per 1 januari 2021:		
Aanschafprijs	2.174	0
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	0	0
Cumulatieve herwaarderingen	0	0
Boekwaarde	2.174	0
Mutaties in de boekwaarde:		
Investeringen	2.246	2.174
Afschrijvingen	-578	0
Herwaarderingen	0	0
Saldo	1.668	2.174
Stand per 31 december 2021:		
Aanschafprijs	4.420	2.174
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-578	0
Cumulatieve herwaarderingen	0	0
Boekwaarde	3.842	2.174

In 2020 heeft het Vervangingsfonds software (ICT-systemen en webapplicaties) ontwikkeld welke in 2021 in gebruik is genomen. In 2021 is de diverse software verder doorontwikkeld. De economische levensduur bedraagt 5 jaar.

Vorderingen
Debiteuren [2]
(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Vorderingen inzake premies	1.984	1.699
Totaal debiteuren	1.984	1.699

Onder de debiteuren zijn de al ingediende premievorderingen en vorderingen uit hoofde van het jaarlijkse bonus-malussysteem op scholen verantwoord voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorzie-ning voor oninbaarheid. Ultimo boekjaar bedraagt deze voorziening nihil (ultimo 2020: nihil). Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan een jaar.

Vorderingen gelieerde organisaties [3]
(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Te vorderen van Stichting Participatiefonds	0	1.365
Totaal vorderingen op gelieerde organisaties	0	1.365

Het Vervangingsfonds is gelieerd aan het Participatiefonds. De beide stichtingen hebben een gemeenschappelijk bestuursbureau en verrichten voor een deel van de uitvoering gezamenlijke activiteiten. De hieruit voortvloeiende kosten voor gemene rekening worden verwerkt in de administratie van het Vervangingsfonds en vervolgens via een vooraf bepaalde verdeelsleutel zonder opslag doorbelast aan het Participatiefonds. De vordering op het Participatiefonds is het gevolg van deze doorbelasting. Hierover wordt geen rente in rekening gebracht. Per jaareinde is er geen openstaande vordering.

Overige vorderingen [4]
(alle bedragen x € 1.000)

Overige vorderingen:	31-12-2021	31-12-2020
Te vorderen premies	5.591	5.992
Te vorderen inzake pooldeclaraties	5.141	4.762
Te vorderen premiedifferentiatie	1.326	2.532
Overige	155	0
Totaal overige vorderingen	12.213	13.286

Te vorderen premies

De te vorderen premies hebben betrekking op nog door bevoegd gezagen af te dragen premiebedragen, die op balansdatum nog niet door het Vervangingsfonds gefactureerd zijn. In 2021 is het aantal besturen met een reguliere aansluiting gedaald. Daarnaast is de premie voor besturen met eigenrisicodragers verlaagd. Bij een volledig eigen risico is de premie op 0,0% gesteld. Ook de premie voor de Bedrijfsgezondheidszorg is verlaagd per 1 januari.

Te vorderen bedragen inzake pooldeclaraties

De te vorderen bedragen inzake pooldeclaraties hebben betrekking op de raming van de terug te vorderen bedragen voor vervangingspools: indien de inzet van de vervangingspools niet voldoet aan de normstelling volgens het reglement van het Vervangingsfonds (minimaal 98%) wordt de initieel betaalde vergoeding teruggevorderd, afhankelijk van het inzetpercentage. Deze post omvat een aanzienlijk schattingselement. De belangrijkste veronderstellingen bij het bepalen van deze raming zijn het bedrag aan nog te verwachten pooldeclaraties na balansdatum met betrekking tot het boekjaar en het daaruit voortvloeiende inzetpercentage dat met deze declaraties gerealiseerd wordt. De raming van het bedrag aan nog te verwachten pooldeclaraties is toegelicht als onderdeel van de raming van de schattingspost ‘nog te betalen declaraties vervangingskosten’. De verwachte inzet van de poolbesturen over boekjaar 2021 komt tot uitdrukking in het inzetpercentage. Het inzetpercentage wordt berekend per vervangingspool met toepassing van de rekenregel in het reglement Vervangingsfonds 2021. Volgens de rekenregel wordt daarbij het aantal declarabele uren in de pool inclusief het aantal uren en minuten wegens schoolvakantie, BAPO, ziekte of schorsing, gedeeld door het totaal aantal beschikbare uren en minuten in de pool. Het inzetpercentage is dus afhankelijk van de raming van het bedrag aan nog te betalen pooldeclaraties, het aantal declarabele uren dat deze vertegenwoordigen en het aantal beschikbare uren in de pool. Het werkelijk aantal beschikbare uren in de pool is bekend. Indien een vervangingspool uit meerdere schoolbesturen bestaat wordt de poolvordering toegerekend aan de verschillende schoolbesturen naar rato van de (verwachte) premieopbrengst. Het verwachte gemiddelde netto-inzetpercentage over boekjaar 2021 bedraagt 67%. In de jaarrekening 2020 van het Vervangingsfonds is gerekend met een verwachte gemiddelde inzet van 75%. De daadwerkelijke gemiddelde inzet over het boekjaar 2020 bedroeg 77%. Dit is 2% hoger dan geraamd in de jaarrekening 2020. In 2020 lag het netto-inzetpercentage hoger, omdat besturen 4 maanden gebruik konden maken van een inzetpercentage van 100% in verband met de ontwikkelingen rondom corona. In 2021 kan voor 1 maand gebruik gemaakt worden van een inzetpercentage van 100%.

De overige vorderingen hebben allen een looptijd van korter dan een jaar.

Te vorderen premiedifferentiatie

De te vorderen premiedifferentiatie heeft betrekking op de schatting van de te verrekenen bonus/malus met de schoolbesturen. De verrekening vindt plaats per kalenderjaar. De premiedifferentiatie wordt bepaald per bevoegd gezag op basis van een rekenregel. De berekende te vorderen premiedifferentiatie is de resultante van de premieopbrengst in het boekjaar en de betaalde en nog te betalen vervangingsdeclaraties. De eindafrekening over 2021 met schoolbesturen wordt voor 15 oktober 2022 bekend gemaakt. Ten opzichte van 2020 is de te vorderen premiedifferentiatie met € 1,0 mln. gedaald. De premieopbrengsten zijn in 2021 met 6,5% gestegen, mede doordat in 2020 over de maand april geen premie is berekend in verband met de ontwikkelingen rondom corona. Na correctie van de vervangingskosten over de maand april 2020 zijn deze kosten met 0,1% gedaald. In 2021 is voor 60 besturen een malus berekend, terwijl dit over 2020 nog 80 besturen betrof.

Liquide middelen [5]
(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Rekening courant ministerie van Financiën	28.383	27.467
Totaal liquide middelen	28.383	27.467

De rekening courant ministerie van Financiën is het saldo aan liquide middelen. Het saldo is rentedragend. Deze liquide middelen zijn ter vrije beschikking. Het Vervangingsfonds heeft een kredietfaciliteit van € 23 mln. (2020: € 23 mln.) bij het ministerie van Financiën. De looptijd is tot wederopzegging en er zijn geen zekerheden gesteld. De kredietfaciliteit is gedurende 2021 en 2020 niet aangesproken.

Eigen vermogen [6]
(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Saldo begin boekjaar	25.892	32.406
Overige	0	0
Resultaat huidig boekjaar	2.370	-6.514
Saldo einde boekjaar	28.262	25.892

Het eigen vermogen wordt jaarlijks gemuteerd met het saldo van baten en lasten. Het eigen vermogen is bedoeld om de continuïteit en solvabiliteit van het Vervangingsfonds veilig te stellen. In de werkafspraken (kenmerk: 16638405) afgesloten met het ministerie van OCW is onder andere de volgende afspraak gemaakt met betrekking tot het eigen vermogen: het Vervangingsfonds vormt een algemene reserve, waaraan alle overschotten en tekorten worden toegevoegd dan wel onttrokken voor zover deze voortkomen uit de uitvoering van de wettelijke taak. De algemene reserve bedraagt minimaal € 12 mln. en maximaal € 18 mln. Per ultimo 2021 bedraagt de algemene reserve € 18,3 mln. Het eigen vermogen ligt fractioneel boven de afgesproken bandbreedte. Op basis van de ontwikkelingen in 2022 zal worden gezien of het bijstellen van de premie wenselijk is.

Verloopoverzicht eigen vermogen
(alle bedragen x € 1.000)

	Saldo	Mutatie	Resultaat	Saldo
	01-01-2021	2021	2021	31-12-2021
Algemene reserve	15.514	0	2.826	18.340
Bestemmingsreserves	10.378	0	-456	9.922
Totaal eigen vermogen	25.892	0	2.370	28.262
	01-01-2020	2020	2020	31-12-2020
Algemene reserve	19.737	0	-4.223	15.514
Bestemmingsreserves	12.669	0	-2.291	10.378
Totaal eigen vermogen	32.406	0	-6.514	25.892

Resultaten van het Vervangingsfonds worden toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve, tenzij het bestuur resultaten specifiek toewijst aan een bestemmingsreserve. Het bestuur van het Vervangingsfonds heeft besloten, om met ingang van 2016, een bestemmingsreserve Vervangingsfonds activiteiten te vormen voor het nog resterende (niet uitgegeven) deel van de premies BGZ. Deze bestemmingsreserve Vervangingsfonds activiteiten is opgebouwd uit het verschil tussen de ontvangen premieopslag BGZ en de aan BGZ bestede kosten. In 2018 is het project Intensivering Dienstverlening BGZ gestart. Dit intensiveringsplan richt zich op een periode van 5 jaar. Het accent licht op het leveren van maatwerk en het inspelen op vraag van schoolbesturen. Daarbij ligt de focus specifiek op schoolbesturen met een continuïteitsrisico. Er is extra ondersteuning van schoolbesturen o.a. voor de onderwerpen werkdruk, duurzame inzetbaarheid en ziekteverzuim.

Kortlopende schulden

Crediteuren [7]
(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Schulden inzake netto loonkosten	0	2
Schulden inzake kosten bedrijfsvoering	871	3.378
Totaal crediteuren	871	3.380

Onder de crediteuren zijn de verplichtingen opgenomen inzake te betalen vervangingsuitgaven (netto loonkosten) voor zover deze voor 31 december zijn gedeclareerd bij en goedgekeurd door het Vervangingsfonds. De crediteuren inzake kosten bedrijfsvoering hebben betrekking op reguliere kosten, waarvan de facturen zijn ontvangen voor 31 december. Alle verplichtingen uit hoofde van crediteuren kennen een looptijd korter dan 12 maanden.

Schulden aan gelieerde organisaties [8]
(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Te betalen aan Stichting Participatiefonds	165	0
Totaal schulden aan gelieerde organisaties	165	0

De ontwikkeling van onder andere de webdiensten is een gecombineerde activiteit voor het Vf en Pf gezamenlijk. De schuld aan het Participatiefonds is het gevolg van een correctie in de investeringslasten. Hierover wordt geen rente in rekening gebracht.

Overige schulden [9]
(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Te betalen declaraties vervangingskosten	11.735	12.689
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	5
Te betalen premiedifferentiatie	4.412	3.489
Te betalen subsidietoezeggingen	0	24
Overlopende passiva	945	512
Totaal overige schulden	17.096	16.719

Te betalen declaraties vervangingskosten

De nog te betalen declaraties vervangingskosten betreffen een schatting per einde van het boekjaar. De te betalen declaraties vervangingskosten hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De vervangingsdeclaraties kunnen worden ingediend tot en met 7 april 2022 en aansluitend geldt nog een correctietermijn van drie maanden.

De post te betalen declaraties vervangingskosten is als volgt te specificeren
(alle bedragen x € 1.000):

	2021	2020
Reeds ingediend en in behandeling	8.311	7.851
Nog te verwachten	3.064	4.838
Totaal	11.375	12.689

De post te betalen declaraties vervangingskosten bevat een significant schattingselement. De belangrijkste veronderstelling van het management is het bedrag aan nog te ontvangen vervangingsdeclaraties na balansdatum.

De raming inzake nog te betalen declaraties vervangingskosten wordt bepaald op basis van het historisch indieningsgedrag. Er zijn 3 soorten vervangingsdeclaraties te onderscheiden: reguliere Vf declaraties (inclusief nadeclaraties en externe declaraties), pooldeclaraties en declaraties voor de financiële varianten (stoploss 80, stoploss 100, wachtdagen 14 en wachtdagen 42). Voor de reguliere declaraties en de declaraties voor de financiële varianten wordt gebruik gemaakt van data uit bronsysteem MijnVF in de periode 2021 tot en met maandverwerking februari 2022. Met behulp van deze historische gegevens wordt becijferd hoeveel procent van de declaraties in een tijdvak per maandverwerking worden aangeleverd. De declaratielast per tijdvak wordt vervolgens naar 100% geprojecteerd. Het verschil tussen de projectie en de reeds ontvangen en verwerkte declaratielast, vormt de reservering ultimo jaareinde.

De raming inzake nog te betalen pooldeclaraties wordt bepaald per vervangingspoolbestuur. Het bedrag aan werkelijk ingediende declaraties per maand worden verhoogd met het aantal aan nog te verwachte declaraties voor de ingediende poolaanstellingen per tijdvak vermenigvuldigd met het hiervoor geldende normbedrag voor het betreffende vervangingspoolbestuur.

In de jaarrekening 2020 van het Vervangingsfonds was een raming opgenomen voor nog te betalen declaraties vervangingskosten ad € 12,7 mln. retrospectief is gebleken dat in boekjaar 2021 voor een bedrag ad € 11,9 mln. is ingediend bij het Vervangingsfonds met betrekking tot boekjaar 2020. Dit is een ramingsverschil van € 0,8 mln.

Te betalen premiedifferentiatie:

De te betalen premiedifferentiatie heeft betrekking op de schatting van de te verrekenen bonus/malus met de schoolbesturen. De verrekening vindt plaats per kalenderjaar. De premiedifferentiatie wordt bepaald per bevoegd gezag op basis van een rekenregel. De berekende te betalen premiedifferentiatie is de resultante van de premieopbrengst in het boekjaar en de betaalde en nog te betalen vervangingdeclaraties. De eindafrekening over 2021 met schoolbesturen wordt voor 15 oktober 2022 bekend gemaakt.

Ten opzichte van 2020 is de te betalen premiedifferentiatie met € 0,9 mln. gestegen. De premieopbrengsten zijn in 2021 met 6,5% gestegen, mede doordat in 2020 over de maand april geen premie is berekend in verband met de ontwikkelingen rondom corona. Na correctie van de vervangingskosten over de maand april 2020 zijn deze kosten met 0,1% gedaald

Te betalen subsidietoezeggingen

De kortlopende schuld inzake te betalen subsidietoezeggingen omvat de aangegane verplichting naar schoolbesturen, waarvoor nog geen definitieve afrekening heeft plaatsgevonden.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva zijn alle overige verplichtingen waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen opgenomen. De overige schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Hieronder is een overzicht met de uitsplitsing opgenomen

(alle bedragen x € 1.000).

	31-12-2021	31-12-2020
Afvloeiingskosten < 1 jaar	30	30
Afvloeiingskosten > 1 jaar < 5 jaar	0	0
Afvloeiingskosten > 5 jaar	0	0
Totaal	30	30

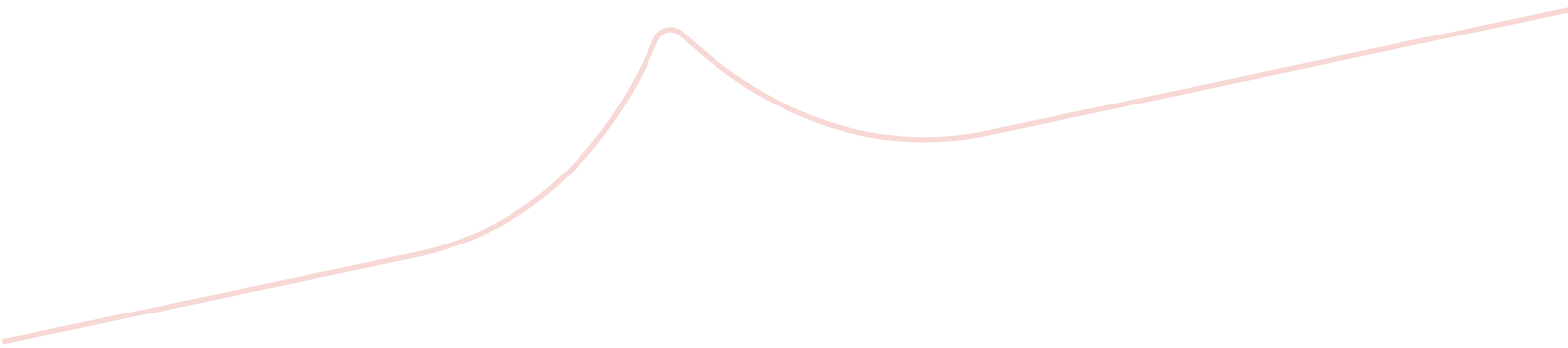
Het Vervangingsfonds is eigenrisicodragers voor de werkloosheidskosten. De afvloeiingskosten hebben betrekking op personeel waarvoor het Vf verplichtingen heeft uit dien hoofde.

Voorzieningen [10]

(alle bedragen x € 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Voorzieningen btw		
Stand per 1 januari 2021	0	0
Toevoegingen	28	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december 2021	28	0
Totaal voorzieningen	28	0

De voorziening uit hoofde van het vraagstuk btw heeft betrekking op de vraag of al dan niet btw zou moeten worden geheven over de personeelskosten die worden doorbelast door het Vervangingsfonds aan het Participatiefonds. Hierover wordt momenteel met de belastingdienst overlegd. Hoewel de afloop van dit vraagstuk niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt mede op grond van ingewonnen juridisch advies verwacht dat er waarschijnlijk een nadelige invloed zal zijn op financiële positie. De voorziening is berekend op de onbelaste doorbelastingen van personeel gedurende de afgelopen vijf jaar. De voorziening voor af te dragen btw is geheel opgenomen in het Participatiefonds, de voorziene heffingsrente is gelijk verdeeld over de beide fondsen. De voorziening heeft een looptijd van korter dan een jaar.

Financiële instrumenten

Algemeen

Het Vervangingsfonds maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het fonds blootstelt aan kredietrisico's, marktrisico's, renterisico's, kasstroomrisico's en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft het Vervangingsfonds een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen in de markt en daarmee de financiële prestaties van het Vervangingsfonds te beperken. Het Vervangingsfonds zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

Kredietrisico

Het Vervangingsfonds loopt kredietrisico over de vorderingen opgenomen onder de kortlopende vorderingen voor een totaalbedrag van € 0,5 mln. (2020: € 0 mln.). Het Vervangingsfonds hanteert interne procedures en gedragslijnen teneinde het kredietrisico inzake vorderingen te beperken. Tegenover vorderingen kunnen verplichtingen staan aan dezelfde tegenpartijen. Reglementair is vastgelegd dat bij het in gebreke blijven van de debiteur de stichting het verschuldigde bedrag mag verhalen op de tegoeden van de debiteur. Ultimo 2021 en ultimo 2020 is geen sprake van concentratie van kredietrisico's bij een of meerdere partijen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het Vervangingsfonds loopt geen renterisico aangezien er geen rentedragende vorderingen en schulden zijn. Het Vervangingsfonds heeft dan ook geen afgeleide rente-instrumenten afgesloten om de variabiliteit van variabel rentende leningen te beperken.

Valutarisico

Het Vervangingsfonds loopt geen valutarisico aangezien alle transacties in euro's plaatsvinden.

Prijsrisico

Het Vervangingsfonds bezit geen beleggingen in ondernemingen en loopt daardoor geen prijsrisico.

Liquiditeitsrisico

Het Vervangingsfonds bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opeenvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het bestuur ziet hiermee toe dat voor het Vervangingsfonds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de huidige en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen en om binnen de huidige kredietfaciliteit van het ministerie van Financiën van € 23 mln. te blijven. Tot op heden heeft het Vervangingsfonds geen gebruikt gemaakt van de kredietfaciliteit. Het Vervangingsfonds maakt gebruik van de Regeling schatkistbankieren RWT's en andere rechtspersonen van de minister van Financiën (d.d. 21 november 2017) teneinde het liquiditeitsrisico te beperken.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Het Vervangingsfonds is de volgende verplichtingen aangegaan, die niet uit de balans blijken:

Resterende looptijd korter dan 1 jaar

(alle bedragen x € 1.000)

Dienstverlening serviceorganisaties	2.366
Totaal	2.366

Resterende looptijd langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar

(alle bedragen x € 1.000)

Dienstverlening serviceorganisaties	62
Totaal	62
Totaal niet in de balans opgenomen verplichtingen	2.428

Voor het verlenen van de diensten door WWplus is een vergoeding verschuldigd welke jaarlijks wordt vastgesteld. De dienstverleningsovereenkomst heeft met ingang van 1 januari 2021 een looptijd van minimaal twee jaar. De dienstverleningsovereenkomst kan met ingang van 1 januari 2022 door een der partijen worden beëindigd, met inachtneming van een opzegtermijn van 12 maanden door de Fondsen en 24 maanden door WWplus.

In 2021 zijn er licentieovereenkomsten afgesloten voor verschillende nieuwe ICT toepassingen, voor hosting en beheer van de systemen zijn contactuele afspraken gemaakt.

- Er zijn geen verplichtingen langer lopend dan vijf jaar.
- Er is geen sprake van niet in de balans opgenomen activa.

//
Het Ver-
vangingsfonds
ondersteunt in
het behoud en
vergroten van
werkplezier en
vitaliteit binnen
schoolorga-
nisaties."

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten over 2021

Premieopbrengsten [11]

(alle bedragen x 1.000)

	2021	2020
Premie regulier	54.709	51.284
Premie ERD Financiële Varianten	5.476	5.516
Premie ERD	0	2.226
Premiedifferentiatie	-3.205	-1.580
Totaal	56.980	57.446
Premieopslag BGZ	3.141	5.516
Totaal	60.121	62.962

De premieopbrengsten bestaan uit de over het boekjaar geïnde en te innen premies van de aangesloten schoolbesturen. De reguliere premie bestaat uit de premie over het verplicht en eventueel vrijwillig aangesloten personeel. Eigenrisicodragers betalen de premie ERD. Deze bestaat uit een solidariteitsheffing en een opslag voor de bedrijfsgezondheidszorg. In 2021 is het premiepercentage voor de solidariteitsheffing aangepast naar 0,0%. De heffing bedraagt in 2021 € 0,0 mln. (2020: € 2,2 mln.). De premiedifferentiatie is het saldo van de bonus/malusafrekening, waarbij schoolbesturen per schooljaar een malus moeten betalen bij een te groot ziekteverzuim en een bonus krijgen bij een laag ziekteverzuim.

De premiepercentages hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

	01-01-21	01-01-20	01-01-19
Regulier Vf vrijwillig	6,00%	6,00%	6,10%
Volledig ERD	0,00%	0,05%	0,07%
ERD WD14	3,50%	3,70%	3,70%
ERD WD42	2,90%	3,10%	3,10%
ERD SL80	0,50%	0,70%	0,70%
ERD SL100	0,20%	0,40%	0,40%
BGZ	0,05%	0,10%	0,15%

Met het premiebeleid beoogt het Vervangingsfonds de kosten van de vervanging te dekken en de reserves binnen de afgesproken bandbreedte te brengen. Het premiebeleid is gebaseerd op periodiek herijkte begrotingen van de verwachte vervangingskosten.

Subsidies ministeries [12]

(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Vergoeding uitvoeringskosten	2.730	2.730
Totaal	2.730	2.730

Het Vervangingsfonds ontvangt een vergoeding van het ministerie van OCW voor het uitvoeren van haar activiteiten (vergoeding uitvoeringskosten). De verantwoorde subsidies ministeries hebben betrekking op het boekjaar.

Vervangingskosten [13]

(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Vervanging regulier	44.970	50.968
Vervanging financiële varianten	4.041	5.123
Totaal	49.011	56.091

Onder de vervangingskosten zijn de door de schoolbesturen ingediende declaraties voor de verschillende verlofgronden opgenomen verhoogd met nog te betalen declaraties vervangingskosten en gecorrigeerd voor een schatting voor te vorderen inzake pooldeclaraties. Het aantal vervangingsdeclaraties ligt in 2021 0,8% lager dan in 2020 als gevolg van de overgang van besturen naar (een vorm van) eigenrisicodragerschap. Ook 2021 staat in het teken van corona. Zo zijn de basisscholen in bepaalde periodes extra gesloten en is er veelvuldig overgegaan naar digitaal lesgeven. Het vervangingsfonds heeft een aantal aanvullende regelingen getroffen, waaronder de maatregel "uit voorzorg thuis". Hierbij worden de vervangers voor medewerkers die vanuit het oogpunt van gezondheid niet kunnen lesgeven vergoed door het Vervangingsfonds. De maatregel heeft geen bijzondere impact op de totale vervangingskosten. De financiële varianten zorgen ervoor dat binnen het eigen risicodragerschap de schoolbesturen de mogelijkheid hebben om onverwacht hoge en/of extra kosten te beperken. Onderscheid wordt gemaakt tussen risicoafdekking voor individuele verzuimgevallen (2 maal werktijdfactor per week of 6 maal de werktijdfactor per week) en risicoafdekking voor uitschieters in de totale vervangingskosten (stoploss-variant met eigen risico in bedragen 80% of stoplossvariant met eigen risico in bedragen 100%). In 2021 is het aantal besturen met een financiële variant toegenomen met 5 tot 76, grotendeels in de variant Wachtdagen 42 (6 maal werktijdfactor per week).

Kosten bedrijfsgezondheidszorg [14]

(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Subsidie aanspraak	-2	9
Communicatie en diensten	522	363
Nieuwe dienstverlening	1.126	2.882
Advies	1.486	3.689
Beleid	351	0
Uitvoering	114	864
Totaal	3.597	7.807

De kosten bedrijfsgezondheidszorg hebben betrekking op de activiteiten om binnen het primair onderwijs het ziekteverzuim terug te dringen en de bedrijfsgezondheidszorg te verbeteren. Om de schoolbesturen goed van dienst te zijn is er extra aandacht voor nieuwe dienstverlening. Het accent licht hierbij op het leveren van maatwerk en het inspelen op vraag van schoolbesturen. Er is extra ondersteuning voor schoolbesturen o.a. voor de onderwerpen werkdruk, duurzame inzetbaarheid en ziekteverzuim. Met ingang van 2021 zijn de Adviseurs Arbeid & Vitaliteit in dienst getreden van het Vervangingsfonds. Tot aan 2021 werden deze diensten ingehuurd via APG Service Partners. De werkzaamheden verschuiven steeds meer van alleen voorkoming ziekteverzuim naar strategische personeelsplanning en duurzame inzetbaarheid. De activiteiten voor bedrijfsgezondheidszorg in Vf en arbeidsmarktbeleid in Pf lopen hierbij in elkaar over. De kosten worden meer evenredig verdeeld over beide fondsen.

Kosten bestuur [15]
(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Kosten bestuur	55	66
Totaal	55	66

De kosten bestuur zijn opgebouwd uit een vaste, vacatie- en reiskostenvergoeding voor bestuurs- en auditcommissieleden op basis van aanwezigheid per vergadering.

Het Vervangingsfonds beschouwt de Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs als gelieerde organisatie. De samenstelling van het bestuur van beide stichtingen is gelijk.

Personele kosten bestuursbureau en directie [16]
(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Lonen en salarissen	2.985	2.270
Sociale lasten	370	302
Pensioenlasten	502	333
Overige personele kosten	788	970
	4.645	3.875
Doorbelaste kosten naar Participatiefonds	-2.635	-2.044
Totaal	2.010	1.831

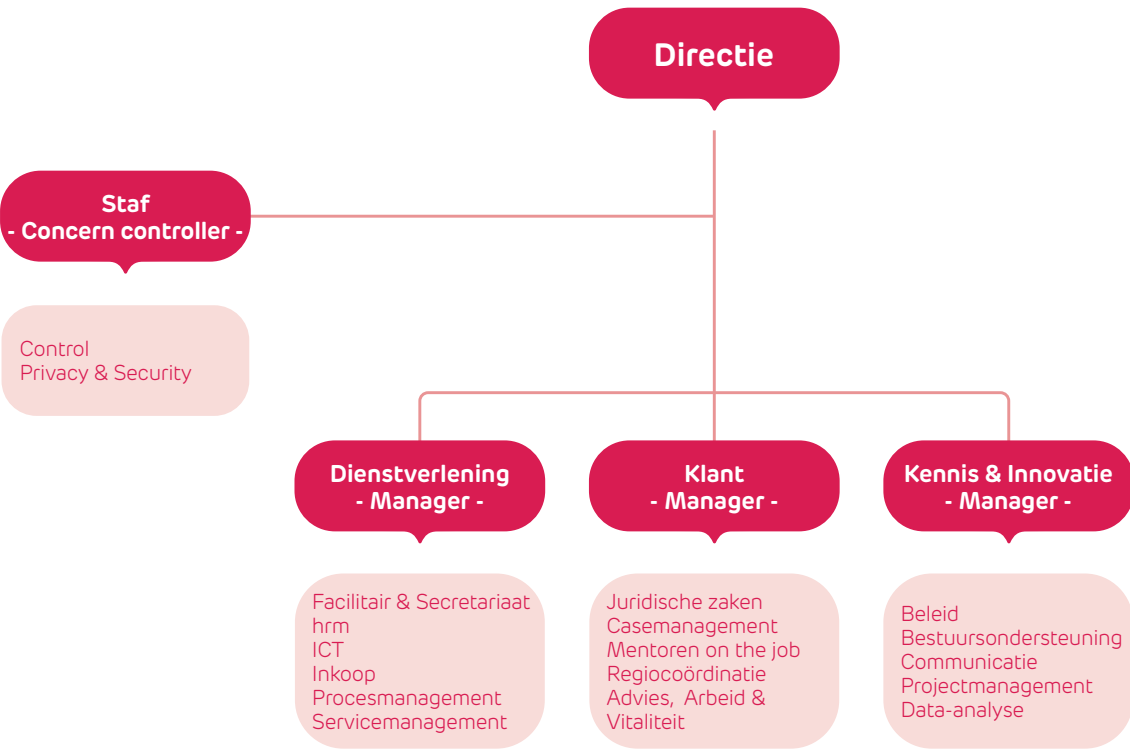
De operationele aansturing van beide stichtingen geschiedt vanuit een gezamenlijk bestuursbureau. De medewerkers van het bestuursbureau zijn in dienst van het Vervangingsfonds. Voor zover zij specifieke taken verrichten voor het Participatiefonds worden deze kosten direct gealloceerd. In 2021 heeft het fonds meer mensen in dienst genomen. Het aantal fte is toegenomen van 72,9 in 2020 naar 98,5 in 2021. Hiermee geven beide fondsen inhoud aan de gewenste klantgerichte aanpak. Advisering en begeleiding van scholen op het gebied van Bedrijfsgezondheidszorg (binnen het Vervangingsfonds) en arbeidsmarktbeleid (binnen het Participatiefonds) is en wordt verder geïntensiveerd en uitgebreid. Ter ondersteuning van de buitendienst is ook de kantoorbezetting uitgebreid, o.a. op het gebied van ICT en HRM.

De medewerkers hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij ABP. Deze pensioenregeling betreft een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Indexatie (aanpassing met prijsstijging) van de toegekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de middelen van ABP daartoe ruimte laten en ABP daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij ABP daar aanleiding toe geven, kan het bestuur besluiten tot het korten van aanspraken.

De pensioenregeling wordt volgens de Pensioenwet gekarakteriseerd als uitkeringsovereenkomst. Het pensioenreglement ABP wordt jaarlijks herijkt. De belangrijkste afspraken die zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst met het ABP zijn de volgende:

- a. ABP stelt de jaarlijkse premies vast op een kostendekkend niveau.
- b. Indexatie geeft geen aanleiding tot premie-aanpassingen.
- c. De maximale premie bedraagt 24,9% over de pensioengrondslag. Het premiepercentage ABP Keuze Pensioen (OP/NP) bedroeg in 2021 24,9% bij een franchise van € 14.200,- en een aftoppingsgrens van € 110.111,-.
- d. Premiereductie of -terugstorting vindt plaats indien en voor zover sprake is van een dekkingsgraad volgens de normen van DNB van > 150% en het bestuur van het fonds daartoe heeft besloten.
- e. Als er sprake is van een vermogenstekort kan ABP een opslag op de kostendekkende premie in rekening brengen met inachtneming van het ter zake bepaalde in de ABTN. ABP heeft een kritische dekkingsgraad tussen de 85% en 90%. De actuele dekkingsgraad was op 31 december 2021 110,2%.

Het bestuursbureau is als volgt georganiseerd:

Uitvoeringsorganisatie Zwolle

Aantal werknemers

De operationele aansturing van Vervangingsfonds en Participatiefonds geschiedt vanuit een gezamenlijk bestuursbureau. De medewerkers van het bestuursbureau zijn in dienst van het Vervangingsfonds, maar werkzaam voor beide fondsen.

Het aantal medewerkers ultimo boekjaar van het Vervangingsfonds, alle werkzaam binnen het bestuursbureau, was in 2021 98,5 fte (2020: 72,9 fte). De opbouw hiervan is als volgt:

	2021	2020
Directie	1,4	1,4
Staf	4,7	4,8
Kennis & Innovatie	11,5	13,0
Klant	59,6	35,2
Dienstverlening	21,3	18,5
	98,5	72,9

Alle werknemers zijn werkzaam in Nederland.

Materiële kosten bestuursbureau en directie [17]
(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Materiële kosten bestuursbureau en directie	3.180	2.360
Totaal	3.180	2.360

Met ingang van 2021 is de uitvoering belegd bij WWplus. Hiervoor is geïnvesteerd in software, waarover in 2021 voor het eerst afschrijvingen plaatsvinden. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt in verband met de overgang van netwerkbeheerder.

De overige kosten van het bestuursbureau worden op basis van periodiek herijkte, vooraf vastgestelde, verdeelsleutels verdeeld tussen het Vervangingsfonds en het Participatiefonds, tenzij de kosten specifiek van toepassing zijn op een van de fondsen.

Uitvoering premie-incasso en declaraties [18]
(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Uitvoeringskosten	2.227	3.515
Totaal	2.227	3.515

Met ingang van 2021 zijn worden de werkzaamheden uitgevoerd door WWplus. Het betreft de kosten voor het berekenen en innen van de premies, het berekenen en vergoeden van vervangingsdeclaraties, het verzorgen van de pooladministratie, het verwerken van de jaarlijkse premiedifferentiatie en het voeren van de financiële administratie.

Overige lasten [19]
(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Controlekosten accountant	368	530
Totaal	368	530

De overige lasten bestaan uit de accountantskosten.

Honoraria van de accountant
(alle bedragen x € 1.000)

De controlekosten van KPMG Accountants NV als bedoeld in BW 2 Titel 9 artikel 382a lid 1 bedroegen:

Aard van de dienstverlening	2021	2020
Onderzoek van de jaarrekening	362	524
Andere niet-controlediensten	6	6
Totaal honoraria	368	530

De honoraria worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. In deze kosten zijn tevens de kosten voor de rechtmatigheidscontroles van het fonds opgenomen.

Financiële bedrijfsvoering [20]
(alle bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Bankkosten	5	6
Overige baten en lasten	28	0
Totaal	33	6

De bankkosten betreffen de kosten van het betalingsverkeer over het boekjaar.
Onder de overige lasten is de heffingsrente opgenomen die betrekking heeft op de btw vordering.

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op het Vervangingsfonds van toepassing zijnde regelgeving.
Het Vervangingsfonds is een onderwijs gerelateerde instelling waarvoor de Wet normering topinkomens van toepassing is.
Het bezoldigingsmaximum voor het Vervangingsfonds is gelijk aan het algemene WNT-maximum, dat van toepassing is op onderwijs gerelateerde instellingen en is voor 2021 vastgesteld op € 209.000,-. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Het Vervangingsfonds kent de volgende functionarissen die onder de werking van de Wet normering topinkomens vallen:

WNT tabel 2021

Functie	Naam	Ingangsdatum	Einddatum	Omvang dienstverband	Aantal uur	Dienstbetrekking	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Totaal bezoldiging	Gemiddeld uurtarief	Motivatie overschrijding van de norm
Voorzitter bestuur	G.H. Faber**	01-jan	31-dec	0,2	n.v.t.	ja	€ 24.211	€ 4.448	€ 28.659	n.v.t.	n.v.t.
Lid bestuur	S. Beuving	01-jan	31-dec	n.v.t.	23	nee	€ 3.110	€ -	€ 3.110	€ 135	n.v.t.
Lid bestuur	A. Bodegraven*	01-jan	31-dec	n.v.t.	24	nee	€ 3.243	€ -	€ 3.243	€ 135	n.v.t.
Lid bestuur	G.P.M. van Haren*	01-jan	31-dec	n.v.t.	26	nee	€ 3.375	€ -	€ 3.375	€ 130	n.v.t.
Lid bestuur	W. Hendricks*	01-jan	31-dec	n.v.t.	24	nee	€ 3.243	€ -	€ 3.243	€ 135	n.v.t.
Lid bestuur	E. Kopmels*	01-jul	31-dec	n.v.t.	14	nee	€ 1.688	€ -	€ 1.688	€ 121	n.v.t.
Lid bestuur	H. Olfers	01-jan	20-apr	n.v.t.	8	nee	€ 993	€ -	€ 993	€ 124	n.v.t.
Lid bestuur	J. Rosenthal*	01-jan	31-dec	n.v.t.	26	nee	€ 3.375	€ -	€ 3.375	€ 130	n.v.t.
Lid bestuur	J. Veenstra*	01-jan	31-dec	n.v.t.	28	nee	€ 3.508	€ -	€ 3.225	€ 125	n.v.t.
Directeur	D.J.H.G. Vijgen	01-jan	31-dec	1,0	n.v.t.	ja	€ 158.494	€ 22.912	€ 181.406	n.v.t.	n.v.t.

*) Deze bestuursleden ontvangen de vergoeding niet persoonlijk, de vergoeding wordt overgemaakt aan desbetreffende werkgevers
**) Deze bestuurder is tevens werkzaam in dezelfde functie bij het Participatiefonds. De totale bezoldiging voor beide fondsen bedraagt: € 57.318
n.v.t. niet van toepassing

Bestuursleden (of de werkgevers) ontvangen per bezochte bestuursvergadering een vacatievergoeding van € 132,50. Daarnaast ontvangt het desbetreffende bestuurslid (of de werkgever) een vaste vergoeding van € 215,- per maand.
De beloningen betaalbaar op termijn hebben betrekking op pensioenverplichtingen.
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden. De heer D. Vijgen is directeur van het bestuursbureau, hij heeft een arbeidsovereenkomst met het Vervangingsfonds. De totaal bezoldiging bedroeg in 2021 €181.406,- (2020: € 176.309,-). Deze bezoldiging wordt voor 0,5 fte doorbelast aan de gelieerde Stichting Participatiefonds, voor de werkzaamheden die worden uitgevoerd ten behoeve van het Participatiefonds. De vergoeding van de heer Vijgen is volledig verantwoord in de WNT tabel opgenomen in de jaarrekening 2021 van het Vervangingsfonds.

WNT tabel 2020

Functie	Naam	Ingangsdatum	Einddatum	Omvang dienstverband	Aantal uur	Dienstbetrekking	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Totaal bezoldiging	Gemiddeld uurtarief	Motivatie overschrijding van de norm
Voorzitter bestuur	G.H. Faber***	01-jan	31-dec	0,2	n.v.t.	ja	€ 23.887	€ 4.164	€ 28.052	n.v.t.	n.v.t.
Lid bestuur	S. Beuving	01-jan	31-dec	n.v.t.	28	nee	€ 3.300	€ -	€ 3.300	€ 118	n.v.t.
Lid bestuur	A. Bodegraven*	23-jan	31-dec	n.v.t.	32	nee	€ 3.560	€ -	€ 3.560	€ 111	n.v.t.
Lid bestuur	G.P.M. van Haren*	01-jan	31-dec	n.v.t.	30	nee	€ 3.430	€ -	€ 3.430	€ 114	n.v.t.
Lid bestuur	W. Hendricks *	27-nov	31-dec	n.v.t.	3	nee	€ 420	€ -	€ 420	€ 140	n.v.t.
Lid bestuur	H.F.J. Hoedemakers**	01-jan	31-mrt	n.v.t.	8	nee	€ 890	€ -	€ 890	€ 111	n.v.t.
Lid bestuur	H. Olfers	01-jan	31-dec	n.v.t.	20	nee	€ 2.780	€ -	€ 2.780	€ 139	n.v.t.
Lid bestuur	W. Prins*	01-jan	30-jun	n.v.t.	20	nee	€ 1.910	€ -	€ 1.910	€ 96	n.v.t.
Lid bestuur	J. Rosenthal*	01-okt	31-dec	n.v.t.	8	nee	€ 890	€ -	€ 890	€ 111	n.v.t.
Lid bestuur	E. Stolk*	01-jan	31-jan	n.v.t.	2	nee	€ 210	€ -	€ 210	€ 105	n.v.t.
Lid bestuur	J. Veenstra*	01-jan	31-dec	n.v.t.	32	nee	€ 3.560	€ -	€ 3.560	€ 111	n.v.t.
Directeur	D.J.H.G. Vijgen	01-jan	31-dec	1,0	n.v.t.	ja	€ 155.118	€ 21.191	€ 176.309	n.v.t.	n.v.t.

*) Deze bestuursleden ontvangen de vergoeding niet persoonlijk, de vergoeding wordt overgemaakt aan desbetreffende werkgevers
**) Deze bestuurder ontvangt alleen de vacatievergoeding. De vaste vergoeding wordt overgemaakt aan desbetreffende werkgever
***) Deze bestuurder is tevens werkzaam in dezelfde functie bij het Participatiefonds. De totale bezoldiging voor beide fondsen bedraagt: € 56.104
n.v.t. niet van toepassing

Aan leningen, voorschotten en garanties ten behoeve van bestuurders als bedoeld in artikel 2:383 lid 2 BW, is gedurende het boekjaar € 0 (2020: € 0) afgewaardeerd en/of kwijtgescholden.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen het Vervangingsfonds en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met het Vervangingsfonds. Dit betreffen onder meer de relaties tussen het Vervangingsfonds en het Participatiefonds, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.
De samenstelling van het bestuur van beide stichtingen is gelijk. De operationele aansturing van beide stichtingen geschiedt vanuit een gezamenlijk bestuursbureau.
De transacties met verbonden partijen hebben betrekking op kosten voor gemene rekening die via een vooraf bepaalde verdeelsleutel zonder opslag aan het betreffende fonds worden gealloceerd.

Realisatie versus begroting

(alle bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Verschil
Baten			
Premieopbrengsten	56.980	56.495	485
Vf Regulier	51.504	50.599	905
ERD Financiële Varianten	5.476	5.896	-420
ERD	0	0	0
Premie bedrijfsgezondheidszorg	3.141	2.985	156
Subsidies ministeries	2.730	2.730	0
Rentebaten	0	0	0
Overige baten	0	0	0
Totaal baten	62.851	62.210	641

Lasten			
Taakuitvoering	49.011	50.299	-1.288
Declaraties Vf Regulier	44.970	44.329	641
Declaraties ERD Financiële Varianten	4.041	5.970	-1.929
BGZ	3.597	5.050	-1.453
Subsidie aanspraken	-2	50	-52
Communicatie en diensten	522	1.000	-478
Nieuwe dienstverlening	1.126	650	-476
Advies	1.486	2.700	-1.214
Beleid	351	370	-19
Uitvoering	114	280	-166
Bedrijfsvoering	7.840	8.968	-1.128
Kosten bestuur	55	70	-15
Personele kosten bestuursbureau en directie	2.010	2.523	-513
Materiële kosten bestuursbureau en directie	3.180	3.598	-418
Uitvoering premie-incasso en declaraties	2.227	2.227	0
Overige lasten	368	550	-182
Rentelasten en soortgelijke kosten	33	5	28
Totaal lasten	60.481	64.322	-3.841
Resultaat	2.370	-2.112	4.482

Jaarlijks stelt het Vervangingsfonds een begroting op voor het komende boekjaar uitgaande van de meerjarenbegroting. Aan de begroting liggen rekenmodellen en gestructureerde verwachtingen omtrent de ontwikkeling van het ziekteverzuim en de vervangingskosten ten grondslag. Samen met de verwachte kosten voor flankerend beleid en de kosten voor bedrijfsvoering worden de totale lasten geprognostiseerd. Uitgaande van de totale lasten en rekening houdend met ontwikkelingen in het bijdrage-inkomen alsmede de gewenste stand van het eigen vermogen wordt vervolgens bepaald welke premiepercentages worden gehanteerd in de premieberekening.

Op basis van realisatiecijfers wordt de voortgang van het resultaat maandelijks gemonitord. Naar aanleiding daarvan kunnen de premiepercentages worden bijgesteld teneinde de hoogte van de premieopbrengsten te beïnvloeden. Hierbij wordt gestreefd naar het voorkomen van grote wisselingen in het premiepercentage om de bestuurbaarheid van de scholen niet te bemoeilijken.

De hier gepresenteerde begroting is de goedgekeurde begroting 2021 door het ministerie van OCW.

Voor 2021 is een negatief resultaat begroot van € 2,1 mln. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 2,4 mln. positief. Het verschil ad € 4,5 mln. is opgebouwd uit:

- 1. Hogere premieopbrengsten ad € 0,5 mln.
- 2. Hogere opbrengsten premie bedrijfsgezondheidszorg ad. € 0,2 mln.
- 3. Lagere vervangingskosten ad € 1,3 mln.
- 4. Lagere kosten bedrijfsgezondheidszorg ad € 1,4 mln.
- 5. Lagere kosten bedrijfsvoering incl. overige lasten ad € 1,1 mln.

- Ad 1) In totaliteit zijn de premieopbrengsten € 0,5 mln. hoger dan begroot.
- a. € 0,5 mln.: combinatie van verhoging grondslag en andere verdeling van besturen over de diverse aansluitvormen De totale grondslag is € 273 mln. hoger dan begroot door
- in de begroting is gerekend met een verhoging van 1%. In werkelijkheid is het gemiddeld salaris gestegen met 4,2%, waarvan 2,25% conform de nieuwe cao met ingang van 01 januari 2021.
 - de verdeling van de besturen over de verschillende aansluitvormen anders is dan begroot. Vooral de grondslag ERD volledig is fors hoger. Omdat hier geen premie wordt berekend is het effect op de premieopbrengsten nihil
- b. € 0,2 mln.: tussentijdse overstap van een BG van financiële variant WD 42 naar volledig ERD
- c. - € 0,1 mln.: effect hogere afrekening bonus/malus over 2020
- d. - € 0,1 mln.: verwachte berekende mutatie in de afrekening van de bonus/malus over 2021.

- Ad 2) De hogere premieopbrengsten BGZ zijn een gevolg van de hogere grondslag in verband met de cao-verhoging in 2021.

- Ad 3) De vervangingskosten bij Vf Regulier liggen € 0,6 mln. boven de begroting.
- het bedrag aan declaraties is € 0,9 mln. hoger. Dit is de resultante van enerzijds minder besturen met een reguliere aansluiting 349 werkelijk ten opzichte van 357 begroot. Anderzijds is de normbekostiging verhoogd met 2,25% door de cao-stijging.
 - de terugvordering vanuit de niet behaalde poolinzet is -€ 0,3 mln. lager dan begroot. In januari 2021 is het poolinzetpercentage op 100% gesteld in verband met de ontwikkelingen rondom corona. Dit leidt tot een hoger inzetpercentage en dus tot een lagere terugvordering.
 - Bij de financiële varianten zijn de vervangingskosten € 1,9 mln. lager. Zowel binnen de varianten Wachtdagen als de binnen de varianten Stoploss blijven de declaraties achter bij de begroting. De begroting is gebaseerd op toename van het aantal BG's met een bijbehorende toename van het aantal declaraties. Begroot is 74 besturen met een variant, in werkelijkheid zijn dit er gemiddeld 76 in 2021. Het aantal declaraties blijft echter significant achter.

- Ad 4) Ook in 2021 heeft corona invloed gehad op de kosten BGZ. Er is zoveel als mogelijk ingezet op online dienstverlening. De kosten voor de nieuwe dienstverlening en advies lopen in elkaar over. Belangrijk onderdeel is de inzet van adviseurs op Duurzame inzetbaarheid en Arbeid & Vitaliteit. Doordat er bezoekbeperkingen waren in het basisonderwijs zijn hier minder kosten gemaakt. Ook in de onderdelen Beleid en Uitvoering heeft een verschuiving plaatsgevonden van de kosten voor de helpdesk. In de begroting zijn de kosten opgenomen bij Beleid en in werkelijkheid zijn

de kosten toebedeeld aan Uitvoering. In totaliteit over deze 2 onderdelen liggen de kosten onder begroting in verband met het later in het jaar opvullen van een openstaande vacature. Binnen de begroting van communicatie en diensten bleek het extra budget voor de upgrade van de Arbocatalogus te hoog ingeschat.

- Ad 5) De werkelijk groei van het aantal fte ligt onder begroot niveau. Daarnaast is het budget voor reiskosten en opleidingskosten minder aangesproken als gevolg van de ontwikkelingen rondom corona.
- Bij de materiële kosten was er een budget opgenomen voor onvoorziene kosten in verband met onvoorziene uitgaven voor o.a. de modernisering. In 2021 is hier geen gebruik van gemaakt. In de overige lasten zijn de accountantskosten opgenomen. In 2021 is deze dienst opnieuw aanbesteed tegen een lagere kostprijs. Dit is onder andere mogelijk doordat de (rechtmatigheids) controle meer systeemgericht kan plaatsvinden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing

Het bestuur

Rotterdam, 11 maart 2022

Bestuur:

- Mevr. mr. G.H. Faber, voorzitter
- Mevr. S. Beuving, lid
- Dhr. A. Bodegraven, lid
- Mevr. G.P.M. van Haren, lid
- Mevr. M.F. Harrigan, lid
- Dhr. W. Hendricks, lid
- Dhr. H. de Jong, lid
- Mevr. E. Kopmels, lid
- Dhr. J. Veenstra, lid

Overige gegevens

3

Statutaire bestemming van het resultaat

De statuten kennen geen bepaling inzake de bestemming van het resultaat.

Het bestuur heeft op 11 maart 2021 besloten het positieve resultaat over 2021 ad. € 1.779.000,- toe te voegen aan de algemene reserve en een bedrag ad. € 456.000,- over te hevelen van de bestemmings-reserve VF activiteiten naar de algemene reserve.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs (of hierna ‘de stichting’) te Rotterdam (hierna ‘de jaarrekening’) gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), de ‘Werkafspraken tussen de stichting en het ministerie van OCW’ (kenmerk: 16638405), inclusief bijlagen (laatstelijk bijgewerkt op 17 december 2019) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021;
3. het kasstroomoverzicht over 2021; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2021 vallen, alsmede het ‘Accountantscontroleprotocol Vervangingsfonds’ (laatstelijk bijgewerkt 17 december 2019) behorende tot de ‘Werkafspraken tussen de stichting en het ministerie van OCW’ (kenmerk: 16638405). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en de ‘Werkafspraken tussen de stichting en het ministerie van OCW’ (kenmerk: 16638405) inclusief bijlagen (laatstelijk bijgewerkt 17 december 2019) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720 en het ‘Accountantscontroleprotocol Vervangingsfonds’ behorende tot de ‘Werkafspraken tussen de stichting en het ministerie van OCW’ (kenmerk: 16638405). Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de ‘Werkafspraken tussen de stichting en het ministerie van OCW’ (kenmerk: 16638405) inclusief bijlagen (laatstelijk bijgewerkt 17 december 2019).

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de ‘Werkafspraken tussen de stichting en het ministerie van OCW’ (kenmerk: 16638405) inclusief bijlagen (laatstelijk bijgewerkt 17 december 2019) en bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het 'Accountantscontroleprotocol Vervangingsfonds' behorende tot de 'Werkafspraken tussen de stichting en het ministerie van OCW' (kenmerk: 16638405), de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 11 maart 2022
KPMG Accountants N.V.

A.T.A. Beckers RA

